

व॒ तारिणी नीलपत्रिका वि॒थी

तारिणी

आमलक
AMALAK

3165

॥ श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ अथ श्रीमान्नेत्रलाचारवित्साधकोबाह्येमुद्रतेसमुत्थायशय्याया
मेवबद्धवैरासनः स्ववामांकोपात्रकुलांगनः सकुलतरुन्मरेत् ॥ यथा ॥ श्लेष्मांतकंविभीतं
चशाकोठंखजुरंतथा ॥ पिप्पलंचवटंचैवसपुष्पांचसुवासिनी ॥ निवंकरंजकंविल्वं क
दंबंशालतालकावितिकौलरुहा स्मत्वास्वशिरसिकपूरद्युतिसंराजत्सहस्रदलकम
लकर्णिकांतर्गतेशशांकमंडलस्थंनिजगुरुंध्यायेत् ॥ यथा ॥ शुद्धस्फटिकसंकाशंशुद्ध
क्षोमविराजितं ॥ गंधानुलेपनंशांतं वराभयकरांबुजं ॥ मंदस्मितंनिजगुरुं कारुण्येनावलो
कितं ॥ वामोरुशक्तिसंयुक्तंशुक्लाभरणभूषितं ॥ स्वशक्त्यादृक्कृतेनधृतंचारुकलेवरं ॥
वामेनधृतोत्पलयासुरक्तयाचशोभितं ॥ परानंदरसोत्प्लासलोचनद्वयपंकजं ॥ यद्वा ॥
नीलांबरंनीलविलेपयुक्तं शंखादिभूषिततनुंमुदितंविनेत्रं ॥ वामांकपीठस्थितनील

शक्तिंवंदामिवीरंकरुणानिदानं ॥ इति ध्यात्वा मानसैर्वीरद्वयोपचारैः संपूज्य ऐं ह्रीं श्रीं हस
खफ्रे हस हस मलवरयूं सहस्रफ्रे श्री ॥ श्रीपादुकां पूजयामि ॥ इ
ति गुरुपादुकां दशधा विमृष्य गुह्यातीत्यादिना गुरोर्दृक् करेजपं समर्प्य अखंडमंडलाकारं
वाप्तयेन चराचरं ॥ तत्पदं दर्शितं येन तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥ अज्ञानतिमिरांधस्य ज्ञानांजन
शलाकया ॥ चक्रुर्नीलितं येन तस्मै श्री ॥ इति स्वगुरुं प्रणम्य तच्चन्द्रप्रभायां चीनगुरुंध्या
येत् ॥ यथा ॥ ऊर्ध्वकेशो वामकेशो नीलकंठो वृषध्वजः ॥ एते दिव्योघाः ॥ वसिष्ठः कूर्मनाथ
श्च मीनानंदो महेश्वरः ॥ हरिनाथाश्च सिद्धोघान्संपूज्य मानवान्यजेत् ॥ तारावती मानुमती
जयाविद्यामहोदरी ॥ सुखानंदः परानंदः पारिजातः कुलेश्वरः ॥ विरूपाक्षः फेरवीचक
चितंतारिणीकुलं ॥ इति गुरुसंततिं ध्यात्वा मूलाधारस्थविकोणांतर्गताधोमुखस्वयंभूतिं

२

गविष्टिनीपसुप्रभुजगाकारैसाईविवलयांतडिकोटिप्रभांनीवारशूकवत्तनीमूलविद्यां
 प्रकृतिभूताकुंडलिनीः दूमित्यनेनत्रिकोणाग्निनासचेतनांविधायसुषुम्नावर्त्मनावहरं
 धृस्थसहस्रदलकमलस्थंसदाशिवंनीत्वातयोः सामरस्यंविभाव्यतत्रत्याभृतलोलीभू
 तांतांपुनस्तेनैवपथा मूलाधारमानीयहृदंभोजेस्वेषदेवतांध्यायेत् ॥ यथा ॥ खर्वानीलां
 विशालाक्षीपंचमुद्राविभूषितां ॥ कपालकर्तृकाहस्तांखड्गेदीवरधारिणीं ॥ बालमा
 लाजटाजूटांपीनोन्नतपयोधरां ॥ नवयोवनसंपन्नांमहाघूर्णितलोचनां ॥ इतिध्यात्वामा
 नसैःकुलद्रव्यैः संपूज्यमूलंयथाशक्त्यापुज्यगुह्यातीत्यादिनातस्यावामकरेजयंसमर्प्यतां
 स्तुवीत ॥ प्रातः प्रभृतिसायांतंसायादिप्रातरंततः ॥ यत्करोमिजगन्मातस्तदस्तुतवपूज
 नं ॥ इतिस्तुत्वावश्यकामाशांप्रार्थयेत् ॥ त्रैलोक्यचेतन्यमयादिदेविश्रीतारिकेहंभवदाज्ञ

२

येव ॥ प्रातः समुत्थायतवप्रियार्थं संसारयात्रामनुवर्तयिष्ये ॥ संसारयात्रामनुवर्तमानं
 त्वदाज्ञयाशांकरिदेवदेवि ॥ स्पृष्टातिरस्कारकलिप्रमादाभयानिमांमाभिभवंतुनाथे ॥ इ
 तितदाज्ञांसंप्रार्थ्य अहं नचान्योस्मि वाहंनशोकभाक् ॥ सच्चिदानंद ह मांत्मा
 नमितिभावयेत् ॥ इतिप्रातः कृत्यं ॥ ततः समुद्रमेखलेदेविपर्वतसनमंडले । विष्णुप
 त्तिनमस्तुभ्यंपादस्पर्शंरुमस्वमे । इतिभूमिंप्रार्थ्यविहङ्गासानुसारेणतत्रपादंदत्वास्वस्म
 ॥ हाह्निर्गतिनैर्ऋत्यांयाभ्यांवादिशिनूत्रराभिमुखोभूत्वा गच्छतुऋषयोदेवाः पिशा
 चायेचराक्षसाः ॥ पितृभूतगणाः सर्वेकरिष्येमलमोचनं ॥ इत्यनेनदेवतांउद्वाप्त्यमलच्युतिं
 विधायगुहादिप्रक्षाल्यविहितकाष्ठेन । त्रीकामदेवायसर्वजनप्रियायनमस्तुत्यनेनदं
 तान्विशोधयामूलेनास्यंक्षालयेत् ॥ चीनाचारविदस्तसंतानप्रसूनेनैवरदशोधनमेत

द्विधा प्रीतिजनकमिति रहस्यं ॥ ॥ अथ कुलस्नानसामग्रीमादाय नद्यादौ गत्वा सर्वतारि
णीमयं विभाव्य सौगंध्यं तैलादिना मलापकर्षणं स्नात्वा हेमरोप्यात्मककुलदर्भानना
मातर्जनीषु धृत्वा च म्याऽद्येत्यादिदेशकालादि स्मृत्वा कुलपात्रे कुलपुष्पादिसहितं
जलं परिष्कृत्य श्रीमदुग्रताराप्रीतये मंत्रस्नानमहं करिष्ये इति संकल्प्य पुरतो भसि वि
कोणं यंत्रं विलिख्य ब्रह्मांडोदरतीर्थानि करैः स्पृष्ट्वा नितेरवे । तेन सत्येन देवेश तीर्थं
देहि दिवाकर ॥ गंगे च यमुने चैव गोदावरिसरस्वति । नर्मदे सिंधुकावेरि जले स्मि सं
निक्षिं कुरु ॥ इति मंत्रेण सूर्यमंडलात् कोमित्यं कुशमुद्रया तीर्थमावाह्य तत्र मूलेन
संयोज्य वमिति धेनुमुद्रयाऽमृतीकृत्य दूमित्यं बगुं ध्या फडितिसंरक्ष्य मूलेनैकादश
धाभिर्मंत्र्यात्मानं फडिति विः प्रोक्ष्य निमज्ज्य तत्रैष्टदेवतां ध्यात्वा मूलमावर्त्तयन् कुंभमुद्र

यास्व मूर्ध्ना नं सप्ताभिषिच्यां गुलीभिः सप्तद्विद्राणि संरुद्ध्य मूलेन त्रिर्निमज्जेत् ॥ तत आ
त्मतत्वाय स्वाहा विद्यातत्वाय स्वाहा शिवतत्वाय स्वाहेति मंत्रत्रयं मूलांते विधापठित्वा वि
राचम्य बहिर्निर्गच्छेत् ॥ अत्र स्नानविशेषो यथा ॥ मणिवंधादधो हस्तौ पादौ गुल्फादधः
प्रिये ॥ आननं चालये देवि स्नानं ताराविधौ शिवे ॥ अथ च ॥ वस्त्रासनं गेहदेहस्य स्पर्श
दिवारिणः ॥ तैलं संलाप्य देवेशितां ब्रूलं भक्षयन् सदा ॥ नानां वराणि संधार्य देहं वस्त्रे
ण मार्जयेत् ॥ एवं स्नानं चरे देवि सर्वदा तद्गताशयः ॥ महावीनक्रमो देवि विप्रस्नानमि
दं भवेत् ॥ इति स्नानविधिः ॥ ॥ अथ **तारा** दिवासो युगं परिधायो नाराभिमुखो भूत्वा
ॐ मणिधरि वज्रिणि रक्ष रक्ष फट् स्वाहेत्यात्मरक्षां कुर्यात् ॐ मणिधरिणि वज्रि
णिसर्ववशं करिषुं फट् स्वाहेति मंत्रेण शिखां निबध्ना मूलेन तिलकं कुर्वीत । यथा । भू

युगेकुंडलेदेविसिंदूरंतदनंतरं ॥ कुंचनंविपुंडंचपंकजंवासकेसरं ॥ एवंतिलकंवि
 धायत्रिराचम्यप्राणायामादिषट्ंगांतंविधायवामकरेजलंगृहीत्वादरुहस्तेनसंपुटी
 कृत्य हंयंवरंलंरं इतिवीजैर्मूलेनचत्रिवारमभिमंत्र्यां गुलिविवरगलितोदकविंडु
 मिःतत्तमुद्रयास्वमूर्ध्निमूलेनसप्तधापरिषिच्चावशिष्टोदकंदरुकरेसंगृह्यवामनासया
 कृष्णदेहांतस्थंकलुषंप्रक्षाल्यकृष्णवर्णंजलंपिंगलयादरुकरेकृत्वापापरूपंविचित्रं
 पुरतोज्वलदूजपाषाणोफुडितिनिक्षिप्यकरोप्रक्षाल्यसुवर्णादिपात्रेसदूर्वाक्षतरक्तचंद
 नार्त्तबजवाकुसुमादिजलेविधाय ह्रीं हंसः मार्तंडभैरवाय प्रकाशशक्तिसहिताय इदं
 मर्घंस्वाहेतिमंत्रेणसूर्यायार्घ्यंयंदत्वा सूर्यमण्डलेदेवीध्यात्वा प्राग्वज्जलमादाय मू
 लांते उग्रदादित्यमंडलवर्त्तिन्यैशिवचैतन्यमयै श्रीमदुग्रतारायै इदं मर्घंस्वाहेतिमनुनादे

देवीमर्घ्यंयंदत्वागायत्रीध्यात्वाजपेत् । यथा । ३ । उग्रदादित्यसंकाशांपुस्तकादरुकरांस्मरेत् ।
 कृष्णाजिनधरां ब्रह्मीध्यायेत्तारकितांचरे । इतिध्यात्वा हं एकजटायैविग्रहेदेविस्त्रीनीलसर
 सत्प्रेक्षीमहि ॥ ह्रीं तन्नस्तारे प्रचोदयात् ॥ इतिगायत्रीमष्टाविंशतिधाप्रजप्यदेव्यावामक
 रेजपंसमर्प्यतिर्पणंकुर्यात् । आचम्यप्राणानायम्यजलेपूज्य यंत्रंविभाव्य तत्रावाहक
 मेणदेवतामावाह्यस्वर्णादिपात्रेतिलकल्कक्षीरार्त्तवसहितंतीर्थामृतंविधायमूलांते
 सांगांसायुधांसवाहनांसपरिवारां श्रीमदुग्रतारांवांतर्पयामिस्वाहेत्येवंदेवतांयथाश
 क्यार्त्तयेत् ॥ ततोयोनिमुद्रयानमस्कृत्यसंहारमुद्रयातांस्वहृद्यानीयतीर्थंसूर्यमंडले
 विसृज्यगुरुदेवताः प्रणमेत् ॥ मध्याह्नसंध्यासंध्यायामर्घ्यदानंगायत्रीध्यानयोर्विशेष
 स्तु ॥ मध्याह्नमंडलवर्त्तिन्यैसायाह्नमंडलवर्त्तिन्यै इत्यर्घ्यदानं ॥ श्यामवर्णंचतुर्बाहुंशंख

चकलसत्करां॥ गदापद्मधरां देवीं सूर्यविंवाकृताश्रयां॥ इति मध्याह्ने॥ सायाह्ने तु॥ शुक्लां
 शुक्लांबरधरां वृषासनकृताश्रयां॥ त्रिनेत्रां वरदां पाशं शूलं च नृकोटिकां॥ दोर्भिविभ्र
 तीमिति ध्यायेदिति संध्याविधिः॥ ॥ ततः ॐ स्वाहेत्यनेन जलं समाहार्य जलशंखं क
 रेकृत्वा हृदि मंत्रं परा मृशन् मंडपद्वारमागत्य ॐ वज्रोदके दूं फट् स्वाहेति मंत्रेण ज
 नम विष्णाय पात्रांतरस्थजलेन ॐ ह्रीं विष्णुस्त्वसर्वपापानि शमया शेषविकल्पानपन
 यदूं फट् स्वाहेति मनुना पादौ प्रक्षाल्य विप्राकृतं चित्रं पापाक्रांतमिदं मनः॥ तन्निः
 सारय चित्रान्मेपापं फट् फट् च ते नमः॥ सूर्यः सोमो यमः कालो महाभूतानि पंचच।
 एते शुभाशुभस्येह कर्मणो न वसाक्षिणः॥ इति मंत्रद्वयांते दूं फट् इत्यनेन क्रोधदृष्ट्या
 पार्श्वलोकनेन च पापमुत्सार्य ॐ ह्रीं स्वाहेति द्विराचम्य पूर्वोक्तमंत्रेण शिखां निवध्य-

ॐ मणिधरिणि वज्रिणि महाप्रतिसरे रक्त रक्तमां दूं फट् स्वाहेत्यनेन वस्त्रं वस्त्रं ग्रंथिंदद्या
 त॥ ततः स्ववामे त्रिकोणं वृत्तं भूविं वं मंडलं विरच्य तत्राधारशक्तये नम इति संपूज्याधारस्था
 यफडिति पात्रं प्रक्षाल्याधारे निधाय नम इत्यापूर्य कोमित्यं कुशमुद्रया वस्त्रांशे दरेत्यादि
 नासूर्यमंडलातीर्थमावाह्य ॐ मिति गंधाकृतादि निक्षिप्य वमिति धेनुमुद्रया मृतीकृत्य
 ॐ मिति दशधा संजप्य तज्जलेन फडिति द्वारमभ्युक्ष्य द्वारोर्ध्वं ॐ ह्रीं गांगो शायनमः। वा
 मे ॐ ह्रीं वां वदुकाय नमः दहे॥ ॐ ह्रीं ह्रीं ह्रीं त्रपालाय नमः। अधः। ॐ ह्रीं यां योगिनीभ्यो
 नमः। इति गंधपुष्पाक्षतैः संपूज्यास्त्रेण द्वारमुद्वाह्य अः फडिति मंत्रेण वामांगं संकोचयन्
 वामपादपुरःसरं पूजावेद्यामनुष्यविश्य नैऋत्यां दिशि ॐ ब्रह्मणे नमः। ॐ वास्तुपुरुषा
 य नमः। इति संपूज्य शान्तिं रक्ताय रक्तद्वादशशक्तिसहिताय ॐ दीपनाथाय नमः इति दी

६ पंसंपूज्य। ॐ आः हूं फट्स्वाहेति मंत्रेण कायवाक्चित्तानि विशोधय ॐ र ह र हूं फट्स्वाहा
 इति मंत्रं पठन् मुष्टिनिस्तजलेन भूमिं संशोध्य ॐ हारय हारय हूं फट्स्वाहेति मनुना
 नारचमुद्रयांतरिक्षविघ्नानुना ॐ सर्वविघ्नानुत्सारय हूं फट्स्वाहेति वामपार्श्वघाते
 नद्विविधविघ्नानुत्सार्य ॐ पवित्रवज्रभूमे हूं स्वाहेति भूमिं ममि मंत्रं तत्र त्रिकोणमा
 लिख्य ॐ हीं आधारशक्तये कमलासनाय नम इति संपूज्य शवाद्यासनंतवासाय ॐ आः सु
 रेखे वज्रे रेखे हूं फट्स्वाहेति मंत्रेण सनेवर्तुलं मंडलं विरच्य तत्र मृदासनमारोप्य ॐ
 ऐं ह्रीं कामपीठाय नम इति संपूज्य तत्र वीरासने नोपविशेत् ॥ इत्यासनविधिः ॥ ॥ अ
 थोत्तराभिमुखः कर्मकृद्दिहितचिह्नं समयांकुलपात्रे कृत्वा तदुपरि सप्तधामूलं विमृ
 ष्या वाहनादिधेनुमुद्रां च प्रदर्शय तालत्रयपुरःसरं छोटिकाभिर्द्वादशदिग्बंधनं कृत्वा दि

व्यांवलोकनेन वामपार्श्वघातत्रयेण च त्रिविधविघ्नानुत्सार्य सहस्रारेणुं हृदि च दे
 वतांतत्त्वमुद्रया सप्तधा संतर्प्य ॐ वद वद वाग्वादिनिर्मम जिह्वे स्थिरी भव सर्वसत्त्वव
 शं करि स्वाहेति मनुना मुखे जुहुयादिति संवित्स्वीरः ॥ ॥ ततो निर्वृत्तान्द्वान्निखिल
 विविधविधिवित्साधकेन्द्रः दिव्याभरणानि संधार्य षोडशवार्षीयां सुंदरी चारुहासि
 नी कटाक्षमोहिनी साधकाकांक्षहृदयां सकललेह्यपेयादिकलाकुशलां । कामशरोद्ग
 दितगात्रां संपूर्णलक्षणयुक्तां एवं भूतानारीमानीय विपुलतूलतल्पोपमेखवामां के
 तां संस्थाप्या दीहिताचेत्वालात्रिपुराये नम इमां शक्तिं पवित्री कुरु मम शक्तिं कुरु स्वा
 हेति मंत्रेण दिव्यभूषाभूषितां तां जलामृतादिनाभिषिच्य तत्कर्णेऽभेदकुड्यामायां
 समुच्चार्य तद्देहे श्रालस्यभावेन स्वदेहं दत्वाऽतिप्रेमभावेन पूजामा रभेदिति शक्तिप

७ गृह ॥ ॥ ततः स्वदेहपूजासामग्रीं स्ववामे करप्रक्षालनार्थं पात्रं देवीवामे कुलद्रव्यानि छ
 त्रचामरादीनि च यथायथं संस्थाप्य घृतादिना दीपान्तरितः प्रज्वाल्य पुष्पाणि शोधयेत्
 ॥ यथा ॐ शताभिषेकेशताभिषेके दूंफदूखाहेति मंत्रेण पुष्पाणि संशोधिष्यात् ॐ श
 ताभिषेके समाश्रये दूंफदूखाहेति मंत्रेण तानि संशोध्य ॐ पुष्पकेतुराजा हतेशतय
 सम्पदसंवदाय पुष्पे पुष्पे महापुष्पे पुष्पे संभवे । पुष्पप्रचयावकीर्णं दूंफदूखाहेति
 मंत्रेण पुष्पमभि मंत्र्य मूलांते फडित्यनेन पूजाद्रव्यादिकं संप्रोक्ष्य वमिति धेनुमुद्रयामृ
 तीकृत्य वामपार्श्वे घातत्रयं भूमौ फडिति त्रिद्विधा तर्जनीमध्यमाभ्यामूर्ध्वार्धतालत्रयं
 दत्वा तर्जन्यं गुष्ठाभ्यां द्वादिकाभिर्दृशदिग्बन्धं कृत्वा दिवावलोकनेन सर्वविघ्नानपसा
 र्य चतुर्दिक्षु बह्निप्राकारं ध्यात्वा मूले स्वदेहं संमार्ज्य शिरसि कुल्लुकां विचिंत्य भूतशुद्धि

कुर्यात् ॥ यथा दूंफदूत्यनेन मूलाधारस्थितां प्रसुप्तभुजगाकारां सार्द्धं त्रिवलयं स्वयं
 भूलिंगं वेष्टिनीं विसृतं तु तनीयसीत डिको टिप्रभां कुंडलिनीं त्रिकोणाग्निना सचेत
 नां कृत्वा हंसमंत्रेण मूलाधारा पृथ्वा सहतां स्वाधिस्थाने समानीय तत्र त्रयजले पृथ्वी
 लीनां कृत्वा तस्माज्जलेन सहतां मणिपूरे समानीय तत्र त्रयतेजसि जलं विलीयं तस्मा
 तेजसा सहता मना हते समानीय तत्र त्रयवायो तेजो विलीय तस्माद्वायुना साकं तां
 (हृत्तत्त्वस्थाने) विशुद्धे समानीय तत्राकाशे वायुं विलीय तस्मादाकाशेन सार्द्धं तां महं
 कारे समानीय तत्राहंकारे आकाशं विलीय ततो हंकारेण सहतां महत्तत्त्वस्थाने स
 मानीय तत्र महत्तत्त्वेऽहंकारं विलीय तस्मान्महत्तत्त्वेन सहतां प्रकृतिस्थाने समा
 नीय तस्यां प्रकृतौ महत्तत्त्वं विलीय ततः प्रकृत्या सार्द्धं तां ब्रह्मणि नीत्वा तत्र प्रकृति

बिलीयकुंडलिनीचसहस्रारपद्मकर्णिकास्थेऽमंडलमध्यस्थत्रिकोणांतर्गतवि
 डरूपपरमशिवसंयोजयेत्। ततोवामकुक्षौपापपुरुषंध्यायेत्। यथा। ब्रह्महत्याशि
 रस्कंचस्वर्णस्नेयभुजद्वयं। सुरापानहृदायुक्तंगुरुतल्पकटिद्वयं। तत्संयोगपदद्वंद्व
 मंगप्रत्यंगपातकं। उपपातकरोमाणंरक्तश्मश्रुविलोचनं॥ खड्गचर्मधरंपापमंगुष्ठ
 परिमाणकं॥ अधोमुखंकृत्स्नवर्णंदक्षकुक्षौविचिंतयेत्॥ अत्रदक्षकुक्षावित्युक्तेपिवाम
 कुक्षावेवपापपुरुषंध्यायेदित्यसोभ्यसंमतस्येवास्माकमभिहितत्वात्तदितरमतास्था
 निरासःप्रदृष्टइति। अथैवंपापपुरुषंध्यात्वामाणपूरेमायाबीजंरक्ताभंध्यात्वातदुद्धृता ८
 ग्निनातर्हरीरंदद्यानाहतेवधूबीजंध्यात्वाभंध्यात्वातदुद्धृतानिलेनतद्रस्मप्रोत्साय्या
 ज्ञायांकूर्चबीजंसिताभंध्यात्वातत्रिसृतामृतधाराभिस्तदस्थीनिसंभ्राव्यसर्वैरवय

वेदेवतामयंस्वशरीरंसमुत्पाद्य। सोहमित्यनेनसृष्टिक्रमतःकुंडलिन्यादिकंयथा
 यथंस्थानंसमानयेत्॥ ततोविश्वंशून्यंविचिंत्यविश्वव्यापकवारिणि। आःकारादुक्त
 पंकजंध्यात्वातदुपरिदांकाराक्षुक्लपंकजंध्यात्वातदुपरिद्वंकारंनीलवर्णंविचिंत्य
 तत्रद्वूमितिबीजभूषितांकर्तकांध्यात्वातदुपरिशरत्पूर्णेनुसुन्दरमहादेवशवेदेवतां
 ध्यायेत्॥ यथा॥ भूतशुद्धिंविधायेत्यंविश्वंशून्यंविचिंतयेत्। निर्लेपंनिर्मलंसूक्ष्ममात्म
 नंतरिणीमयं॥ अंतरिहेततोध्यायेदाःकारादुक्तपंकजं। भूयस्तस्योपरिध्यायेद्दांकारा
 क्षुक्लपंकजं॥ तस्योपरिततोध्यायेद्वंकारंनीलसन्निभं॥ तस्योपरिततोध्यायेत्कर्तकां
 बीजभूषितां। तस्योपरिमहादेवीं खर्वानीलघनप्रभां॥ लंबोदरीव्याघ्रचर्मसमावृ
 तनितम्विनी। पीनोन्नतपयोभारंरक्तवर्चुललोचनां॥ पिंगोयैकजरा नीलनागयज्ञ

९

विभूषितं ॥ नीलोत्पललसमोलिवद्भूजं भयं करीं ॥ खेतास्थिपट्टिकायुक्तकपालपं
चशोभितां ॥ ललाटे रक्तनागेन कृतकर्णवितं सिनीं ॥ अतिशुभ्रमहानागकृतहारमहोज्ज
लां ॥ दूर्वादलश्यामनागकृतयज्ञोपवीतिनीं ॥ चतुर्भुजां रक्तमांसखंडमंडितमुखिनां ॥ ज
राजूटेन सूत्रेण शोभितां तीक्ष्णधारया ॥ खड्गेन दक्षिणस्योर्ध्वशोभितां वीरनादिनीं ॥ त
दधस्थादीजरूपकर्तृकां लंकृतां परां ॥ वामोर्ध्वरक्तनागेन विकस्वरमनोहरं ॥ दधतीनी
लपद्मंचतदधस्तात्कपालकं ॥ जगतीं जाग्रसंयुक्तं दधतीं कुंडसन्निभं ॥ धूम्राभनाग
संरोहकृतकेयूरसद्भुजां ॥ सुवर्णवर्णनागेन कंकणोज्ज्वलपाणिकां ॥ शुभ्रवर्णमहादेवश
वहदिसमासनां ॥ निर्यंत्राभियातद्वत्संकोचप्रपदांचलेशवपादहृदारूढवामपादां ह
समुखीं ॥ कुंदाभनागसंशोभिकटिसूत्रांचिलोचनां ॥ ईषदक्तेन नागेन कृतनूपुरपद्म

९

वां ॥ सद्यस्त्रिगलदुक्तनृमुंडैरात्मभूषणैः ॥ अन्योन्यकेशग्रथितैः पादपद्मे प्रलंबवितैः
॥ पंचाशद्भिर्महामालाशोभितां परमेश्वरीं ॥ ज्वलच्चितामध्यागतादीपिचर्मोत्तरां शुकां
॥ लाक्षाभनागसंवद्भुजटाजूटां वरप्रदां ॥ सावेशस्मेरवदनां ललजिह्वां वरप्रदां ॥ एवं
धात्वापंडितो हं भावयेच्च महाकविरिति भूतशुद्धिरहस्यं ॥ ॥ ततो लेलिहया हृदि
हसंदत्वा आं ह्रीं कों हं सः श्रीमदुग्रतारायाः प्राणाः इह प्राणाः श्रीमदुग्रतारायाः
जीवरूहस्थितः श्रीमदुग्रतारायाः सर्वेन्द्रियाणि वाऽनोनयनश्रोत्रघ्राणप्राणाः
इहागत्य सुखंचिरं तिष्ठंतु स्वाहेति प्राणप्रतिष्ठां कुर्यात् ॥ ततो नीलसरस्वत्यै कज
योगामंत्रत्रयेण विराचम्य ह्रीमिति करं प्रहात्य स्त्रीं हूं इत्योष्ठौ हिरुन्मृज्य पुनः
फडितिकरं प्रक्षाल्य छिद्राण्युपस्थे शतं ॥ यथा ॥ वैरोचनाय नमः ॥ आस्ये ॥ शंखपांड

रायः पद्मनाभायः नमोः॥ असिताभायः नामकायः चक्रुषोः॥ मामकायः पांडरा
 यः श्रोत्रयोः॥ तारकायः नाभौ॥ पद्मांतकायः हृदि॥ यमांतकायः शिरसि॥ विष्मांत
 कायः नरांतकायः शंसयोः॥ इतिसंस्थं श्य सामान्यार्घ्यं स्थापयेत्॥ यथा वामे त्रि
 कोणं वृत्तं भूविं व विरचाधारशक्तये नम इतिसं पूज्य तत्राधारं स्थाप्य फडिति
 पात्रं संहृत्य तत्र निधाय नम इत्या पूर्य ब्रह्मांडोदरेत्यादि नार्कमंडलात्कोमित्यं
 कुशमुद्रया तीर्थमावाह्यः ॐ इति गंधाक्षतादिनिक्षिप्य वमिति धेनुमुद्रया मृतीकु
 र्यादिति सामान्यार्घ्यं ॥ ॥ अथ प्राणायामः॥ मूलाधारे मनः संयोज्य दक्षांगुष्ठेन
 दक्षनासापुटं धृत्वा मूलं प्रणवं मूलाधारीजं वा षोडशवारमावर्तय नूडया वायु
 मा पूर्य कनिष्ठानामिकाभ्यां वामनासापुटमपि विधृत्य चतुःषष्टिवारमावर्तय

न सुषुम्नायां कुंभयित्वा द्वाविंशद्वारमावर्तय न पिंगलया वायुं रेचयेत्॥ एवं क्रमोक्त
 मं प्राणायामत्रये कृते एकः प्राणायामो भवति॥ अथ वा सकृन्मूलावर्तनेन तद्द्वय
 मा पूर्य चातुरावर्तनेन तं कुंभयित्वा द्विरावृत्त्या तथा तं रेचयेदित्यपि क्रमोक्त
 मा तथा कृते एकः प्राणायामः सिद्धः॥ इति प्राणायामं कृत्वा मातृकान्यासं कु
 र्यात्॥ ॥ अस्य श्रीमातृकामंत्रस्य ब्रह्माक्षरिः गायत्री छन्दः श्रीमातृका सर
 स्वती देवता हलो बीजानि स्वरा शक्तयः अक्षरं कीलकं पापहृये विनियोगः॥
 ॥ ब्रह्मणे नमः शिरसि॥ गायत्री छंदसे नमो मुखे॥ श्रीमातृका सरस्वत्यै दे
 वतायै नमो हृदि॥ हल्भ्यो बीजेभ्यो नमो गुह्ये॥ स्वरेभ्यः शक्तिभ्यो नमः पादयोः॥
 ॥ अक्षरं कीलकाय नमः सर्वगै॥ इति विन्यस्य ॐ कं खं गं घं ङं अंगुष्ठाभ्यां न

मः॥ इंचं हं जं जं जं इति तर्जनीभ्यां स्वाहा॥ उं ठं ठं ठं ठं एं उं मध्यामाभ्यां वषट्॥ ऐं तं
 थं दं धं नं ऐं अनामिकाभ्यां हूं॥ ओं पं फं वं भं मं औं क निष्ठिकाभ्यां वौ षट्॥ अं यं
 रं लं वं शं षं संहं लं हं अंः करतलकरपृष्ठाभ्यां फट्॥ इत्येवं हृदादिषडंगमपिवि
 न्यस्य ध्यायेत्॥ यथा॥ अरुहं जं हं रिणो तमुदग्रं कं विद्यां करैरविरतं दधतीति
 नेत्रां॥ अर्द्धं तु मौलिमरुणा मरविंदवासां वर्ते श्वरी प्रणमतस्तनभारनम्रा॥ यद्वा
 ॥ संपूर्णं तु प्रभाभां सकललिपिमयी लोलरक्तां त्रिनेत्रां शुक्लार्जुनं कारभूषां शशि
 मुकुटजटाजूटयुक्तां प्रसन्नां॥ पुस्तस्त्रकूर्पूणां भांवरमपि दधतीं शुक्लपद्मांबरध्यां
 वागेद्वीपद्वयक्रांस्तनभरनमितां चिंतयेत्साधकेन्द्रः॥ इति ध्यात्वा॥ अं नमो ललाटे अ
 नामामध्यामाभ्यां॥ अं नमो मुखवृत्ते अनामामध्यामा तर्जनीभिः॥ इं नमो दहनेत्रे

तर्जन्यनामाभ्यां॥ इं नमो वामनेत्रे ताभ्यामेव॥ उं नमो दहकर्णे शुभेन॥ उं नमो वाम
 कर्णे तेनैव॥ अं नमो दहनसिकनिष्ठांगुष्ठाभ्यां॥ अं नमो वामनसि ताभ्यामेव॥ लृं
 नमो दहगण्डे मध्यामया॥ लृं नमो वामगण्डे तथैव॥ ऐं नमो दहोष्ठे मध्यामया॥ ऐं नमो
 वामोष्ठे तथैव॥ ओं नमो ऊर्ध्वदंतपंक्तौ अनामया॥ ओं नमो अधोदंतपंक्तौ तथैव॥ अं नमः
 शिरसि मध्यामया॥ अंः नमो मुखे नामामध्यामाभ्यां॥ कं नमो दहभुजे॥ खं नमः कूर्प
 रे॥ गं नमः करमूले॥ घं नमो गुलीमूले॥ उं नमो गुल्यग्रे॥ चं नमो वामभुजे॥ हं नमो त्त
 कूर्परे॥ जं नमः करमूले॥ जं नमो गुलीमूले॥ अं नमो गुल्यग्रे॥ ठं नमो दहपादमूले॥
 ठं नमो गुल्यग्रे॥ उं नमो गुल्यग्रे॥ ठं नमो गुलीमूले॥ एं नमो गुल्यग्रे॥ तं नमो वामपाद
 मूले॥ थं नमो मध्ये॥ दं नमो गुल्यग्रे॥ धं नमो गुलीमूले॥ नं नमो गुल्यग्रे॥ पं नमो दहपार्श्वे॥

फनमो वामपार्श्वे । वनमः पृष्ठकनिष्ठानामिका मध्यमाभिः । भनमो नाभौ कनिष्ठाना
 मिका मध्यमांगुष्ठैः ॥ मंनमः कुक्षौ सर्वांगुलीभिः । यंनमो हृदिकरतलेन । रंनमो द
 हांसे । लंनमः ककुदि । वंनमो वामांसे । शंनमो हृदादिदक्षकरांगुल्यग्रपर्यंतं । षंन
 मस्तथैव ॥ संनमो हृदादिदक्षपादांगुल्यग्रपर्यंतं । हंनमस्तथैव वामपादांगुल्यग्रपर्यंतं ।
 लंनमः उदरे । क्षंनमो हृदादिमुखे करतलेनेतावत्पर्यंतं न्यसेत् ॥ अत्र मतांतर
 विशेषोऽप्यवगम्यः । यंत्वगात्मने । रंअसगात्मने । लंमांसात्मने । वंमेदात्मने । शंअस्थ्या
 त्मने । षंमज्जात्मने । संशुक्रात्मने । हंप्राणात्मने । लंजीवात्मने । क्षंपरमात्मने नमो हृदा
 दिमुखे करतलेनेति मातृकान्यासः ॥ ॥ अथेतस्याः षोडश्यासचतुष्टयंकुर्यात् ॥
 तत्रैतामिरेवमुद्रामिरेषु स्थानेषु श्रीकंठादीन्यसेत् ॥ यथा ॥ ह्रीं स्त्रीं हूं अं श्रीं कं ठ पूं

दरीभ्यां नमः । ३ आं अनंतेशविरजाभ्यां । ३ इं सूक्तेशाल्मलीभ्यां । ३ ईं विमूर्तीशलोला
 स्त्रीभ्यां । ३ उं अमरेशवर्जुलाक्षीभ्यां । ३ ऊं अर्घीशदीर्घघोणाभ्यां । ॥ ३ अं भारभूतीश
 दीर्घमुखीभ्यां । ॥ ३ अं अतिथीशगोमुखीभ्यां । ३ लूं स्थाएवीशदीर्घजिह्वाभ्यां । ३ लूं हर
 कुंडोदरीभ्यां । ३ एं मिंदीशोर्ध्वकेशीभ्यां । ३ ऐं भौतिकेशविकृतमुखीभ्यां । ३ ओं सद्यो
 जातेशज्वालामुखीभ्यां । ३ औं अनुग्रहेशोल्कामुखीभ्यां । ३ अं क्रूरेशसुमुखीभ्यां । ३
 अं महासेनेशविद्यामुखीभ्यां । ३ कं क्रोधीशमहाकालीभ्यां । ३ खं चंडेशसरस्वती
 भ्यां । ३ गं पंचांतकेशसर्वसिद्धिगोरीभ्यां । ३ घं शिवोत्तमेशत्रैलोक्यविद्याभ्यां । ॥ ३ ङं ए
 करुदेशमंत्रशक्तिभ्यां । ३ चं कूर्मेशात्मशक्तिभ्यां । ३ ङं एकनेत्रेशभूतमातृकाभ्यां ।
 ३ जं चतुराननेशलंबोदरीभ्यां । ३ ञं अजेशद्राविनीभ्यां । ३ ञं सर्वशनागरीभ्यां । ३

टंसोमेशखेचरीभ्यां. १३ ठंलांगलीशमंजरीभ्यां. १३ उं हारुके शरूपिणीभ्यां. १३ ङं
 दुनारीश्वरेशोवीरिणीभ्यां. १३ णं उमाकांतेशकाकोदरीभ्यां. १३ तं आषाढशपूतनाभ्यां.
 ३ थं दंडीशमद्रकालीभ्यां. ॥ ३ दं अत्रीशयोगिनीभ्यां. १३ धं मीनेशशंखिनीभ्यां. १३ नं
 मेघेशगर्जिनीभ्यां. १३ पं लोहितेशकालरात्रिभ्यां. १३ फं शिखीशकुब्जिनीभ्यां. १३ वं
 गलंडेशकपर्दिनीभ्यां. १३ भं हिरंडेशवज्रिणीभ्यां. १३ मं महाकालजयाभ्यां. १३ यं वा
 लीशसुमुखीभ्यां. १३ रं भुजंगेशरेवतीभ्यां. १३ लं पिनाकीशमाधवीभ्यां. १३ वं खड्गीश
 वारुणीभ्यां. ॥ ३ शं बकेशवायवीभ्यां. १३ षं श्वेतेशरहोविदारिणीभ्यां. १३ सं भृग्वीशस
 हजाभ्यां. १३ हं नकुलीशलह्रीभ्यां. १३ लं शिवेशवापिनीभ्यां. १३ रूं संवर्तेशमायाभ्यां
 नम इति श्रीकंठादीनां प्रथमोऽध्यायः ॥ ॥ एते रुद्रास्मृतारक्ताधृतशूलकपालकाः ॥

एतारुद्रांकपीठस्थासिंदूरारुणविग्रहाः ॥ रक्तोपलकपालाभ्यां अलंकृतकरांबुजाः ॥
 ॥ अथ ग्रह न्यासः ॥ ह्रीं स्त्रीं हूं अं इं उं ऋं ३ लं लूं एं ऐं ओं औं अं अः रक्तवर्णाय स्तु
 र्ध्याय नमः ॥ हृदि १३ यं रं लं वं शुक्लवर्णाय सोमाय. क्रवोः १३ कं खं गं घं ङं रक्तवर्णाय भो मा
 य. नेत्रत्रये १३ चं छं जं ङं श्यामवर्णाय बुधाय. हृदि १३ टं ठं डं णं पीतवर्णाय बृहस्पत
 ये. कंठकूपे १३ तं थं दं धं नं पांडुवर्णाय मुक्त्याय. घण्टिकायां १३ पं फं वं भं मं नीलवर्णाय शनै
 श्चराय. नाभौ ॥ ३ शं षं सं हं धूम्रवर्णाय राहवे नमो वक्त्रे १३ लं हं धूं भ्रुवर्णाय केतवे नमो ना
 भौ ॥ कामरूपधरा सर्वान्सर्वभरणभूषितान् ॥ इति ग्रह न्यासः ॥ ॥ अथ लोकपाल
 न्यासः ॥ ह्रीं स्त्रीं हूं अं इं उं ऋं ३ लं लूं एं ऐं ओं औं अं अः रक्तवर्णाय स्तु
 र्ध्याय नमः पूर्वतलाटे ॥ ३ आं ईं ऊं ३ एं ऐं ओं औं
 अं अं अग्रये. नसि आग्रये ॥ ३ कं ४ यमाय. दक्षतलाटे १३ चं ४ नेत्रत्रये. र्होदेशे मु

मुखे ॥ ३८ वरुणाय पश्चिमे गले ॥ ३८ वायवे वायव्ये हृदि ॥ ३८ कुबेराय कौबेर्या
 दक्षकरे ॥ ३८ यं रं लं वं ईशानाय ईशानभागे वामकरे ॥ ३८ शं षं सं हं अनंताय नामो ॥ ३
 लं हं पृथिव्ये पादयोः ॥ ॥ अथ शिवशक्तिन्यासः ॥ ह्रीं स्त्रीं दूं वं शं षं सं व ह्रं ग किनीभ्यां
 मूलाधारे ॥ ३ वं भं सं यं रं लं विष्णु रा किनीभ्यां स्वाधिष्ठाने ॥ ३ उं ङं एं तं थं दं धं नं पं फं रुं द्र
 ला किनीभ्यां मणिपूरे ॥ ३ कं ११ ठं ईश्वर का किनीभ्यां अनाहते ॥ ३ अं १५ सदाशिवशा
 किनीभ्यां विशुद्धे ॥ ३ हं रूं व ह्रं रूप परमशिव हा किनीभ्यां नमो भूमधो इति ॥ ॥ अ
 थ तारादिन्यासः ॥ अं आं कं ४ ह्रीं स्त्रीं दूं ताराये नमो ब्रह्म रं ध्रे ॥ इं ईं चं ४ ॥ ३ उ ग्राये ललाटे ॥
 उं ऊं टं ४ ॥ ३ महोग्राये भूमधो ॥ अं अं तं ४ ॥ ३ वज्राये कंठकूपे ॥ लूं लूं पं ४ ॥ ३ काल्ये हृदि ॥
 एं ऐं यं रं लं वं ३ सरस्वत्ये नामो ॥ ओं ओं शं षं सं हं ३ कामेश्वर्ये लिंगे ॥ अं अं लं हं ३ चामुं

जये नमो मूलाधारे इति ॥ ॥ अथ पीठन्यासः ॥ ह्रीं स्त्रीं दूं अं दूं उं अं लूं कामरू
 पपीठाय मूलाधारे ॥ ३ आं ईं ऊं अं लूं ओं अं जालंधरपीठाय हृदि ॥ ३ कं ४ पूर्णगि
 रिपीठाय ललाटे ॥ ३ चं ४ उडियानपीठाय शिरसि ॥ ३ टं ४ वाराणसीपीठाय भूमधो ॥ ३
 तं ४ अवन्तीपीठाय नेत्रयोः ॥ ३ पं ४ मायापीठाय मुखवत्ते ॥ ३ यं रं लं वं मथुरापीठाय कं
 ठे ॥ ३ शं षं सं हं अयोध्यापीठाय नामो ॥ ३ लं हं कांचीपीठाय नमः कक्षां ॥ इति षट् न्यासा
 त्मिको महाबोधा ॥ ॥ अथ गुह्यषोढा ॥ अं ओं अं ओं अं ओं नमो मुखवत्ते इत्येवमित्या
 रभ्य हं ओं हं ओं हं ओं नमो हृदि मुखपर्यंतं मातृकामुद्राभिस्तत्स्थानेषु न्यसेदिति
 प्रथमः ॥ ॥ अं ह्रीं अं ह्रीं अं ह्रीं नमो ललाटे ॥ इत्यारभ्य तत्क्रमेण हं ह्रीं हं ह्रीं हं ह्रीं नमो हृ
 दि मुखपर्यंतं न्यसेदिति द्वितीयः ॥ ॥ अं स्त्रीं अं स्त्रीं अं स्त्रीं नमो ललाटे इत्यारभ्य तथै

१५

हंस्त्रीहंस्त्रीहंस्त्रीनमोहृदादिमुखेकरतलेनेतितृतीयः॥ ॥ अं हूं अं हूं अं हूं नमोलला
टे इत्यारभ्य हांतं चतुर्थः॥ ॥ अं फ ए अं फ ए अं फ ए नमोललाटे इत्यारभ्य हांतं पंचमः
॥ ॥ अं मूलं अं मूलं अं मूलं नमोललादि । आं मूलं आं मूलं आं मूलं नमो मुखवृत्ते ।
इत्यारभ्य हूं मूलं हूं मूलं नमोहृदादिमुखपर्यंतं न्यसेदिति षष्ठः॥ ॥ अथ मंत्रषो
ढा ॥ मूलं अं मूलं नमोललाटे ॥ मूलं आं मूलं नमो मुखवृत्ते इत्यारभ्येवं क्रमेण मू
लं हं मूलं नमोहृदादिमुखे इत्येतावन्मातृकास्थानेषु तन्मुद्राभिर्न्यसेदिति सप्तमः
कः प्रथमो न्यासः॥ ॥

[illegible]

॥ इति भागवतं ॥

20

24

[illegible]

मूलं हं हं अं हं हं मूलं नमो ललाटे इत्यादि पंचमः ॥ ॥ अनुलोम विलोमाभ्यां मातृ
 कास्थाने केवलं मूलं विन्यस्याद्योत्तरशतं व्यापकं वास्तवस्नाभ्यां कुर्यादिति षष्ठः ॥ अ
 त्रापि उंकारस्थाने श्रीबीजं तारपदेन तस्यैवोक्तिरिति मतं ॥ ॥ अथ तारकान्यासः ॥
 अं कं आकाशतत्वात्मिकायै रोहिणीरूपायै नमः शिरसि ॥ आं खं वायुतत्वात्मिकायै मृ
 गशिरोरूपायै नमो मुखे ॥ इं गं तेजस्तत्वात्मिकायै आर्द्रा रूपायै नमो हृदि ॥ ई धं जलत
 त्वात्मिकायै पुनर्वसु रूपायै नमो गुह्ये ॥ उं उं पृथ्वीतत्वात्मिकायै पुष्यरूपायै नमः पाद
 योः ॥ ऊं चं घ्राणतत्वात्मिकायै आश्लेषारूपायै नमो नसोः ॥ अं छं रसनातत्वात्मिकायै
 मघारूपायै नमो जिह्वायां ॥ अं जं चं क्लृप्तत्वात्मिकायै पूर्वफाल्गुनीरूपायै नमश्च क्ष
 षोः ॥ लृं गं त्वकृतत्वात्मिकायै उत्तराफाल्गुणीरूपायै नमः सर्वंगे ॥ लृं त्रं श्रोत्रतत्वा

त्मिकायै हस्तरूपायै नमः श्रोत्रयोः ॥ एं टं गभ्रतत्वात्मिकायै चित्रारूपायै नमोः ॥ ऐं ठं र
 सतत्वात्मिकायै स्वातीरूपायै जिह्वायां ॥ ओं डं रूपतत्वात्मिकायै विशाखा रूपायै चक्षु
 षोः ॥ औं ढं स्पर्शतत्वात्मिकायै अनुराधारूपायै सर्वंगे ॥ अं णं शततत्वात्मिकायै ज्ये
 ष्ठारूपायै नमः श्रोत्रयोः ॥ अं तं नृ तत्वात्मिकायै मूलारूपायै पादयोः ॥ अं थं पाणि
 तत्वात्मिकायै पूर्वाषाढारूपायै हस्तयोः ॥ आं दं गुह्यतत्वात्मिकायै उत्तराषाढारू
 पायै गुह्ये ॥ ई धं उ पस्थतत्वात्मिकायै श्रवणारूपायै लिंगे ॥ ई नं वाकृतत्वात्मिकायै ध
 निष्ठा रूपायै मुखे ॥ उं पं गमनतत्वात्मिकायै शतभिषारूपायै पादयोः ॥ उं पं गृह्ण
 तत्वात्मिकायै पूर्वभाद्रपदरूपायै हस्तयोः ॥ अं बं विसर्गतत्वात्मिकायै उत्तराभाद्रप
 दरूपायै ॥ अं भं आनंदतत्वात्मिकायै रेवतीरूपायै लिंगे ॥ लृं मं वचनतत्वात्मि

काये अश्विनीरूपाये. सुखे ॥ लृं एं ओं यं रं लं वं अधस्तत्वात्मिकाये भरणीरूपाये नमो
 नाभ्यादिपादपर्यंतं ॥ ओं अं अं शं षं सं हं लं हं ऊं द्रुतत्वात्मिकाये कृतिकारूपाये. नाभ्या
 दिमस्तकपर्यंतं न्यसेत् ॥ ॥ अथ अष्टादिन्यासः ॥ अस्म श्रीमदुग्रतारामंत्रस्याहोभ्य
 भैरवभगवानृषिः वृहतिरुंदः श्रीमदुग्रतारादेवताद्रुवीजं फट् शक्तिः ह्रीं स्त्री कीलकं
 श्रीमदुग्रतारावीत्यर्चये विनियोगः ॥ ॥ शिरसि अहोभ्यभैरवभगवते ऋषये न
 मः ॥ अंगुष्ठरहिताभिश्चतसृभिः ॥ मुखे वृहतिरुंदसे नमः तामिरेववामाग्राभिः ॥
 हृदि श्रीमदुग्रताराये देवताये नमः सर्वाभिः गुह्ये द्रुवीजाय नमः सर्वाभिः ॥ पादयोः फट्
 दशकये नमः करयुग्मे नमः सर्वाभिः ॥ सर्वांगे ह्रीं स्त्री कीलकाय नमो ब्रह्महस्ताभ्यां ॥ ॥
 अथ करंगन्यासः ॥ तत्र स्पर्शमिति सुप्रकृतिवन्मस्य ॥ ॥ चिंतामणिन्यासो यथा ॥ ह्रीं

अखिलवायूपित्ते अंगुष्ठाभ्यां नमः ॥ ह्रीं अखंडवायूपित्ते तर्जनीभ्यां स्वाहा ॥ हूं ब्रह्म
 वायूपित्ते मध्यामाभ्यां वषट् ॥ हूं विष्णुवायूपित्ते अनामिकाभ्यां हूं ॥ ह्रीं रुद्रवायूपित्ते
 कनिष्ठिकाभ्यां वौषट् ॥ हूं सर्ववायूपित्ते करतलकरपृष्ठाभ्यां फट् ॥ ह्रीं अखिलवा
 यूपित्ते हृदयाय नमः ॥ अनामामध्यामातर्जनीभिः ॥ ह्रीं अखंडवायूपित्ते शिरसे स्वा
 हामध्यामातर्जनीभिः ॥ हूं ब्रह्मवायूपित्ते शिखायै वषट् ॥ दहसुखं गुह्ये न ॥ हूं विष्णु
 वायूपित्ते कवचाय हूं ब्रह्महृदये न ॥ ह्रीं रुद्रवायूपित्ते नेत्रत्रयाय वौषट् ॥ अनामामध्या
 मातर्जनीभिः ॥ हूं सर्ववायूपित्ते अस्त्राय फट् मध्यामातर्जनीभ्यां ॥ ॥ अथैकजटायां ॥
 ह्रीं एकजटायै अंगुष्ठाभ्यां नमः ॥ ह्रीं तारिण्यै तर्जनीभ्यां स्वाहा ॥ हूं वज्रोदके मध्यामाभ्यां व
 षट् ॥ हूं उग्रजटे अनामिकाभ्यां हूं ॥ ह्रीं महाप्रतिसरे कनिष्ठिकाभ्यां वौषट् ॥ हूं पिंगोग्रैक

जटे करतल कर पृष्ठाभ्यां फट् ॥ एवं हृदावपि विन्यसेत् ॥ ॥ अथ प्रकृतिन्यासः ॥ ॥ ह्रीं अं
 गुष्ठाभ्यां नमः ॥ ॥ ह्रीं तर्जनीभ्यां स्वाहा ॥ ॥ ह्रीं मध्याभ्यां वषट् ॥ ॥ ह्रीं अनामिकाभ्यां हूं ॥ ॥ ह्रीं क
 निष्ठिकाभ्यां वौषट् ॥ ॥ ह्रः अस्त्राय फट् करतल कर पृष्ठाभ्यां फट् ॥ एवं हृदावपि ॥
 ॥ ॥ अथांगमाणी नीलसरस्वती न्यस्या ॥ ॥ अथानायाणी प्रकृतिवन्प्रसनीया ॥ ॥
 अथराज्ञी न्यासः ॥ ॥ अथ श्रीमहानीलसरस्वती मंत्र स्पृष्ट्वा हा अ षिः अनुष्टुप् ह्रः श्रीम
 हानीलसरस्वती देवतां ह्रीं बीजं स्वाहा शक्तिः ऐं कीलकं । श्रीमहानीलसरस्वती प्रीत्यर्थं ज
 पे विनियोगः ॥ शिरसि ब्रह्मणे अर्घ्ये नमः ॥ मुखे अनुष्टुप् ह्रं से नमः ॥ हृदि श्रीमहानी
 लसरस्वत्यै देवतायै नमः ॥ गुह्ये ह्रीं बीजाय नमः ॥ पादयोः स्वाहा शक्तये नमः ॥ स
 र्वे गे ऐं कीलकाय नमः ॥ ऐं ह्रीं श्रीं क्लीं सौं अं गुष्ठाभ्यां नमः ॥ क्लीं ह्रीं ऐं ब्रूं स्त्री तर्जनीभ्यां

सर्वं भुङ्क्षु मंजुं गोलोत्थं रेचनगरुः ।
 काश्मीरं गनानि च मर्चं चमलयाजने ॥ ६

स्वाहा ॥ नीलतारे सरस्वति मध्याभ्यां वषट् ॥ द्रं दीं क्लीं ब्रूं सः अनामिकाभ्यां हूं ॥ ऐं ह्रीं
 श्रीं क्लीं सौं : कनिष्ठिकाभ्यां वौषट् ॥ सौं ह्रीं स्वाहा करतल कर पृष्ठाभ्यां फट् ॥ एवं हृदाव
 पि विन्यसेत् ॥ ॥ ततो मूले ननवधा सप्तधा पंचधा वायस हस्ताभ्यां शिरादिपा
 दंतं पादादिशि रौतं व्यापकं कुर्यात् ॥ ॥ अथ तांबूलपूरितास्यः साधकेन्द्रः कुंकुम
 कज्जलसिंदूरदि कुलवेशं धत्वा कुलस्यापिता दृशं वेशं भूतशुद्धादिव्यापकांतं पंच
 मयोगोक्तन्यासादिकं चकारयित्वा कुंजे द्रवादि लिप्ते स्वर्णादि पात्रे स्वर्णादि शलाका
 यायंत्रराजं लिखेत् ॥ यथा आः सुरेखे वं जरेखे हूं फट् स्वाहेति मंत्रेण विंदुगर्भितत्रि
 कोणं ततोष्टदलपद्मं तद्गृहिर्वज्रचिह्नितं भूपुरं विलिख्य पूर्वदले मायां दहदले वधूं
 पश्चिमदले फट् उत्तरदले विंदो कूर्चं विलिख्य पुरतः स्वर्णादि पीठे संस्थापयेत् ॥ ॥ अ

ब्रवीजलेखने मतविकल्पोपवधेयः॥ ततश्च भिषेकशताभिषेकसमयद्वं फलस्वाहे
 तिमंत्रेण पुष्पांजलिनायंत्रमाह्वयपूर्वः ॐ ह्रीं गांगेशाय नमः ॥ दक्षे ॐ ह्रीं वांबटुका
 यः पश्चिमे ॐ ह्रीं क्षां हेत्रपालाय ॥ उत्तरे ॐ ह्रीं यां योगिनीभ्यो नमः ॥ इति चतुर्दशैषु सं
 पूज्यमध्ये ॐ श्मशानाय नमः ॥ ॐ कल्पद्रुमाय नमः ॥ तन्मूले ॐ मणिपीठाय नमः ॥ ॐ
 नानामणिभ्यो नमः ॥ ॐ नानालंकारेभ्यो नमः ॥ ॐ मुनिभ्यो नमः ॥ ॐ देवेभ्यो नमः ॥ ॐ
 शवेभ्यो नमः ॥ ॐ बहुमांसास्थिमोदमानशिवाभ्यो नमः ॥ चतुर्दिक्षु शवमुंडचित्तांगा
 रास्थिभ्यो नमः ॥ ततोष्टदलेषु पूर्वादिक्रमेण ॐ लक्ष्म्ये नमः ॥ ॐ सरस्वत्यै ॐ रत्यै ॐ
 कीर्त्यै ॐ शांत्यै ॐ पुष्ट्यै ॐ तुष्ट्यै ॐ विंदोस्त्यै ॐ महाप्रेताय नम इति संपूज्य मंत्रं च
 द्विकुर्यात् ॥ यथाग्रथितवामातकावर्णे मूलमंत्राक्षराणि च । क्रमोक्तामाह्वय

ग्रामंत्रं शुद्धिरियं भवेत् ॥ ॥ अथ कलशस्थापनं ॥ स्वामेषद्व्यं कोणांतर्गतं विंदुं वि
 लिख्यवाह्ये चतुर्दशविधाय सामान्याद्योदिकेनाभ्युक्ष्य तत्राधारशक्त्यादिभ्यो नम इ
 तिसंपूज्याधारं प्रक्षाल्य मंडलोपरिसंस्थाप्य ॥ मंत्रं विंदुं मंडलाय दशकलात्मने नम इ
 तिसंपूज्य फट्ति कनकादिकलशेषह्यात्परक्तचंदनमाल्यादिना भूषयित्वा ॐ इत्या
 धारोपरि देवीकुड्या संस्थाप्य ॐ सूर्यमण्डलाय द्वादशकलात्मने नम इति संपूज्य मू
 लमुच्चरन् शुद्धामृतेन तमापूर्य ॥ ॐ सोममंडलाय षोडशकलात्मने नम इति द्वयं संपू
 ज्य फट्तिदिग्भैर्द्वयं संताप्य दूमित्यवगुंघ्य मूलेन संवीक्ष्य ॥ मूलेन वारत्रयं गंधं पुष्पं च
 कुंभं भेदत्वा द्रव्यमध्ये त्रिकोणं विलिख्य विंदोस्त्यै ॥ इति विलिख्य हस्तौ हस्तौ ॥ नम इति संपू
 ज्य ह्रीं ह्रीं परमस्वामिनि परमाकाशशून्यवाहिनि चंद्रसूर्याग्निभक्तिणि पात्रं विशः

विशखाहाइतिघटंधृत्वादशधाप्रजप्येहं श्रीं आनंदेश्वरायविग्रहेसुधादेवैधीमहि
 तत्रोद्धनारीश्वरःप्रचोदयात्। इत्यानंदगायत्रीविर्जयेत्॥ अथकाव्यशापविमो
 चनं॥ एकमेवपरंब्रह्मस्थूलसूक्ष्ममयं कवं। कचोद्भवांब्रह्मरुत्यांतेनतेनाशया
 म्यहं॥ सूर्यमंडलसंभूतेवरुणालयसंभवे। अमावीजमयेदेविशुकशापादिमु
 च्यतां॥ वेदानांप्राणवावीजंब्रह्मानंदमयंयदि॥ तेनसत्येनतेदेविब्रह्मरुत्यांव्यपो
 हतु॥ इतिमंत्रत्रयकारुणोपरिरुस्तंदत्वापठेत्॥ ततःवांवीवूंवेवोंवंःब्रह्मशापवि
 मोचितायेसुधादेवैनम्रइतिकारुणोपरिदशवारंजपेदितिब्रह्मशापविमोचनं॥
 ॥ह्रींश्रींकांकींकूंकैंकोंकःसुराक्ष्मशापविमोचयअमृतंस्वावयंस्वावयस्वाहेति
 मंत्रंद्वादशवारंजपेदितिकृष्णशापविमोचनं॥ ततःहंसःसुचिषट्सुरंतरिक्षसंघो

तावेदिषदधिदुरीणसत्। नृषद्वरसदृतसद्योमसदजागोजाकृतजाअदिजाक्र
 तं॥ इत्युचंकारुणोपरिविर्जयेत्॥ ततोद्रव्यमधोआनंदभैरवमानंदभैरवीचक्रमे
 णध्यायेत्॥ यथाःसूर्यकोटिप्रतीकाशंचंद्रकोटिसुशीतलं। अष्टादशभुजंदेवंपं
 चवक्त्रिलोचनं॥ अमृताण्विमध्यास्थंब्रह्मपद्मोपरिस्थितं॥ वृषारूढंनीलकंठं
 सर्वाभरणभूषितं॥ कपालखट्वांगधरंघंटाडमरुवादिनं। पाशांकुशधरंदेवंग
 दामुशलधारिणं॥ खड्गखेटकपट्टीशंसुगरंशूलदंडधृक्॥ विभ्रतंखेटकंसुडंवरदा
 भयपाणिनं॥ लोहितंदेवदेवेशंभावयेत्साधकोत्तमः॥ इतिध्यात्वाःरुसंरुमूल
 वूर्यंआनंदभैरवायवषट्। नमस्त्यानंदभैरवंत्रिःपूजयेत्॥ ततःआनंदभैर
 वीध्यायेत्॥ यथा॥ भावयेच्चसुधादेवींचंद्रकोट्युतप्रभां। हिमकुंदेन्दुधवलांपं

चवक्रां त्रिलोचनां ॥ अष्टादशभुजैर्युक्तां सर्वा नंदकरोद्यतां ॥ प्रहसंती विशाला
 क्षीदेव देवस्य सन्मुखी ॥ एवं ध्यात्वा ह्यसंख्यमलवरयूं सुधादेवैवौषट् आनंदभे
 रव्येनमः ॥ इत्यानंदभैरवी त्रिः संपूज्य द्रव्यमध्ये त्रिकोणं वृत्तं षट्कोणं विलिख्य
 त्रिकोणमध्ये पंक्ति क्रमेण षोडशस्वरानुवामपंतौकादिषोडशवर्णानधः पं
 क्तौद्यादिषोडशवर्णान्दशपंतौविंदौ हंलंक्षं इति संलिख्य तत्र कामकलाध्या
 नाद्रव्यमध्येऽमृतं विचिंत्य धेनुमुद्रयामृतीकृत्य वसिति वरुणवीजं मूलं च
 घटं धृत्वाऽष्टधा जप्त्वा द्रव्यं देवतामयं भावयेदिति द्रव्यशुद्धिः ॥ ततः श्रीपात्रं स्था
 पयेत् ॥ यथा ॥ आत्मश्रीचक्रयोर्मध्ये षट्त्रिंशदंगुलमध्याभागे त्रिकोणं वृत्तं
 षट्कोणं चतुरस्रं विलिख्य त्रिकोणे कामकलां विलिख्य पूरणी शैलाय नमः ॥

ॐ उड्डियानाय नमः ॥ जांजालंधराय नमः ॥ कां कामरूपाय नम इति चतुरस्रं पू
 र्वादि क्रमेण संपूज्य षट्कोणं षट्गं निषट्गं मंत्रैः संपूज्य त्रिभिर्मूलैरयं क्रमेण त्रि
 कोणं संपूज्य हीं आधारशक्तादिभ्यो नमः ॥ कूर्माय शेषाय नमः ॥ शेषाय नम इ
 तिसंपूज्य तत्र त्रिकोणं वृत्तं षट्कोणं भूषितां यंत्रिकां संस्थाप्य नम इति सामान्या
 र्घ्यैर्दकेनाभ्युक्ष्य ओं हीं फडिति संपूज्य वद्रे दशकलाः संपूजयेत् ॥ यंधूमाचि
 धेनू नमः ॥ रं उष्माये ॥ लं ज्वलिने ॥ वं ज्वालिने ॥ शं विस्फुलिं गे ॥ धं मुचये ॥ सुं सुरू
 पाये ॥ हं कपिलाये ॥ लं कवचाहाये ॥ क्षं कवचाहाये ॥ ततो मंत्रं ह्रीं मंडलाय दशकला
 त्मने नमः ॥ इति संपूज्य ह्रीं फडिति संपूज्य महाशं खं प्रक्षाल्य स्त्रीमिति वीजेनूयं त्रि
 कोणं परिसंस्थाप्य तं पूजयेत् ॥ यथा ह्रीं ह्रीं काली कपालाय नमः ॥ स्वां स्त्रीं स्तूतारि

लीकपालाय नमः ॥ हांहीं नीलाकपालाय • ह्रीं स्त्रीं हूं स्वर्गकपालाय सर्वाधा
 राय सर्वाय सर्वोद्वाय सर्वशुद्धिमयाय सर्वसुररुधिरारुणाय सुधाय सुरा
 भाजनाय देवीकपालाय नम इति संपूज्य सूर्यमंडलं पूजयेत् ॥ कंभंतपिनौ
 नमः । खंबंतापिनौ • गंफरुमायै • घंपंमरीचौ • डंनंजालिनौ • चंधंरुचौ • छंदंरु
 क्ष्मायै • जंथंभोगरायै • जंतंविश्वायै • अंणंवोधिनी • ठंठंधारिणी • ठंठंक्षमायै न
 मः । ततः अंसूर्यमंडलाय द्वादशकलात्मने नमः । इति संपूज्य मूलमंत्रं विलोममा
 तकांच पठन् सुधाबुद्ध्या घटस्थं द्रव्येण शंखमापूर्याष्टगंधयवापुष्पादिनिक्षिप्य
 त्रिखंडं मुद्रां प्रदर्शयन् त्र्यंबकमंडलं पूजयेत् ॥ अं अमृतायै नमः । आं मानदायै •
 इं पूषायै • ईं तुष्यै • उं पुष्यै • ऊं रतौ • ऊं धृत्यै • ऊं शशिनी • लं चंद्रिकायै • लं कां

त्यै • एं ज्योत्स्न्यै • ऐं श्रियै • ओं प्रीत्यै • ओं अंगदायै • अं पूर्णायै • अः पूर्णामृतायै नमः
 ॥ ततः उंसोममंडलाय षोडशकलात्मने नमः । इति संपूज्य तत्र त्रिकोणं वृत्तं षट्
 कोणं विलिख्य त्रिकोणं रेखायां क्रमेण आदिषोडशस्वरान् वामपंतौकादिषोड
 शवर्णनिधः पंतौथादिषोडशवर्णनिरूपं तौमधो हंलं हं इति विलिख्य त्रिभिर्म
 लैरग्रक्रमेण संपूज्य षट्कोणे षडंगानि षडंगमंत्रेण संपूज्य गंगेचेत्यादिमंत्रे
 णां कुशमुद्रया सूर्यमंडलात्तीर्थमावाह्य तत्र संयोज्य वौषट् इति पुष्पं दत्वा वषट्
 त्पनेन गालिनीमुद्रां प्रदर्शयन् पूर्ववत् तत्र नमः त्रेणानंदभैरवानंदभैरवौ संपूज्य पूर्वा
 दिक्रमेण पंचरत्नानि पूजयेत् ॥ ग्लूं गगनरत्नेभ्यो नमः । स्त्रूं स्वर्गरत्नेभ्यो नमः । प्लूं
 पातालरत्नेभ्यो नमः ॥ म्लूं मर्त्यरत्नेभ्यो नमः । लूं नागरत्नेभ्यो नमः ॥ इति स्वाद्यादि

रससुधात्मनि ॥ स्वच्छंदस्फुरणमंत्रनिधे हिकुलरूपिणि ॥ सौः तद्रूपेणैकर
 संचकृत्वास्मेतत्स्वरूपिणि ॥ भूत्वापरामृताकारमपिविस्फुरणं कुरु ॥ ऐं वूं सौं
 जूं सः ॐ अमृते अमृतोद्भवे अमृते श्वरि अमृतवर्षिणि अमृतं स्वावय स्वावय स्वा
 हा ऐं वद वद वाग्वादिनि ऐं क्लिन्ने क्लेदि निक्लेदय महासो भं कुरु कुरु क्लीं सौं मो
 हं कुरु कुरु ह्योः स्तोः इति पंचमंत्रैरर्घ्यमभि मंत्रय तत्रैष्ट देवतामावाह्य तालत्र
 येन दिग्बन्धनं कृत्वा हूमित्पवगुं धधेनुमुद्रयावमित्यमृतीकृत्य योनिमुद्रां प्र
 दश्य हंसो नम इति संपूज्य शंखमुद्रां प्रदश्य षडंगेन सकलीकृत्य मत्स्यामुद्र
 याद्याद्य तदुपरि मूलं दशधा संजप्य देवीरूपमर्घ्यं विभावा तत्र पुष्पांजलिं च
 यंदत्वा धूपदीपो निवेद्य शंखामृतेन पूजा सामग्री संप्रोक्ष्य किंचिदमृतं कलश

स्थितो येन निक्षिप्य यो न्येष्ट देवीं प्रणमेत् ॥ ॥ ततः स्वैष्ट देवताज्ञामादाय श्रीपा
 त्रघटयोर्मध्ये सर्वपात्राणि स्थापयति ॥ घटसमीपे गुरुपात्रं ततो भोगपात्रं त
 तः शक्तिपात्रं योगिनीपात्रं वीरपात्रं बलिपात्रं पाद्यपात्रं माचमनीयपात्रं अर्घ्य
 पात्रं मधुपर्कपात्रं पुनराचमनीयपात्रं स्नानीयपात्रं मेवं ॥ क्रमेण श्रीपात्रपर्यं
 तं पात्राणि संस्थाप्य फडित्पत्येकमष्टवारमभि मंत्रय कारणेन शुद्धजलेन वा
 पूर्य तत्र सामान्यार्घवर्तीयाद्यावाह्य सर्वत्र देवीपात्रस्थं हेतुं निक्षिप्य पाद्यपात्रे
 नुशीरोचनादिनिक्षिप्यार्घ्यपात्रे रक्तचंदनार्त्तवकुसुमत्रिकोणप्रक्षालितज
 लादिनिक्षिप्यार्चमनीयपात्रे जातीकंकोलकर्पूरबज्रमूलतमालकचूर्णं नि
 क्षिप्य मधुपर्कपात्रे मांसिकशर्करादिभिर्हीरसर्पिरादिनिक्षिप्यार्चमनीयपा

त्रं पूर्ववदेव स्नानीय पात्रे नानासौ गंधद्रव्याणि संक्षिप्य धेनुमुद्रया वमित्य
 मृतीकुण्यादित्यर्घ्यसाधनविधिः॥ ॥ ततः शुद्धिसहितकारणेन वामतल
 मुद्रया श्रीपात्रान्मूर्ध्नि श्रानंदभैरवानंदभैरवौ ततश्च त्रैलोक्यं संतर्प्य गुरु
 पात्रामृतेन तत्पादुकया स्वमूर्ध्नि गुरुचतुष्टयं त्रिः संतर्प्य देवीपात्रामृतेन सांगा
 सायुधां सबाहूनां सपरिवारां श्रीमद्गुप्तारां वा हृदि स्विस्तर्पयेत्॥ देवीपात्रं
 तु श्रीपात्रत्वेन भिमतो महाशंखपुतेत्यवधेयं। अत्र पूजासमाप्तिपर्यंतं श्री
 पात्रं न चालयेत्॥ ततस्तत्तु शुद्धिकुर्यात्॥ यथा॥ ॐ प्राणपानव्यानोदानं
 समानामे शुद्धं तां। ज्योतिरहं विरजा विपाप्माभूया संस्वाहा॥ ॐ पृथिव्यप्ते २५
 जो वाद्याकाशानि मे शुद्धं तां। ज्योतिरित्यादि। ॐ प्रकृत्य हंकारबुद्धिमनः

श्रोत्राणि मे शुद्धं तां। ज्योतिरित्यादि॥ त्वक्क्षुः श्रोत्रजिह्वाघ्राणवचांसि मे
 शुद्धं तां॥ ज्योतिरित्यादि॥ ॐ प्राणिपादपायूपस्थशय्यामे शुद्धं तां। ज्योतिरि
 त्यादि। ॐ स्पर्शरूपगंधाकाशानि मे शुद्धं तां। ज्योतिरित्यादि॥ ॐ वायुतेजः स
 लिलभूमात्मनो मे शुद्धं तां। ज्योतिरित्यादि। इति सप्तभिर्मंत्रैर्हस्ताभ्यां सप्त
 धासर्वांगं संमार्जयेत्। इति तत्तु शुद्धिः॥ ॥ अथ वलिदानं॥ चक्रराजस्य पू
 र्वदक्षिणपश्चिमोत्तरेषु विकोणं वृत्तं विलिख्य ऐं ह्रीं मंडलाय नम इति संपूज्य पूर्वमंडले
 वां वदुकाय नम इति गंधादिना वदुकं संपूज्य अन्नपूर्णासलिलमांसमीनमुद्रायुतं वलि
 मुपस्कृत्य वलिपात्रामृतेन पृथो हि देवीपुत्रवदुकनायकपिंगलजटाभारभासरविनेत्र
 ज्वालामुखसर्वविघ्नान्नाशय सर्वोपचारसहितं वलिं गृह्णस्वाहा एष वलिबदुकाय नमः।

इति मंत्रेण वामानामांगुष्ठाभ्यामुत्सृजेत् ॥ ततो दहमंडले यां योगिनीभ्यो नमः ॥ इतियो
 गिनीसंपूज्य पूर्ववद्वलिमुपस्कृत्य दक्षांगुष्ठानामिकाभ्यां । कुर्ध्वं ब्रह्मांडतो वादिविगगन
 तलेभूतले निष्कले वा । पातालानेवानलेवासलिलपवनयोर्यत्र कुत्र स्थितो वा । क्षेत्रे पीठे
 पद्मीठादिषु च कृतपदाधूपदीपादिकेन । प्रीता देव्याः सदानः शुभवलि विधिना पांतु
 वीरेन्द्रवंशाः ॥ यां योगिनीभ्यः स्वाहा सर्वयोगिनीभ्यो हूं फूं स्वाहा । एष वलिर्योगिनीभ्यो
 नमः ॥ इत्यनेन योगिनीपात्राभ्युत्सृजेत् ॥ ततः पश्चिममंडले । क्षां क्षेत्रपालाय नमः इति
 क्षेत्रपालं संपूज्य क्षां क्षीं क्षूं क्षैं क्षौं क्षंसः स्थानक्षेत्रपालाय नमः । धूपदीपादिसहितं वलिंगु
 ल्लुस्वाहा एष वलिः क्षेत्रपालाय नमः ॥ इत्यनेन वाममुष्टिकृत दीर्घतर्जन्या बलिं दद्यात् ॥
 ततः उत्तरमंडले । गंगापतये नमः इति गणेशमभ्यर्च्य दंष्ट्रकारसर्वांगुलीवृद्धमध्यायो

योगे गां गीं गूं गैं गौं गः गणपतये नमो वरदसर्वजनं मेव शमानय बलिंगुल्लुस्वाहा ए
 ष वलिर्गणपतये नमः ॥ इति बलिं ददेत् ॥ ततः स्वामे पूर्ववन्मंडलं कृत्वा ऐं ह्रीं । व्यापकमं
 डलाय नमः इति संपूज्य तत्र साधारं बलिपात्रं संस्थाप्य मूलेनाभि मंत्रं अंगधपुष्पादिना
 सर्वैर्विभूतं संपूज्य । ओं ह्रीं सर्वविघ्नहृद्वाः सर्वभूतेभ्यः स्वाहा एष वलिः सर्वभूतेभ्यो
 नमः इति तत्त्वमुद्रया वलिमुत्सृजेत् । अशक्तश्चेत्सर्वभूतवलिमात्रं दद्यात् ॥ ॥ ततः
 कूर्ममुद्रया तरुणादिनमणि किरणारुणकुसुमांजलिमादाय मूलाधारपद्मादिषु त
 कोटिनिभां कुरुहिरणीवह्मपथेन परं शिवं मीत्वा तत्र त्पामृतांबुधौ विश्राम्य तदमृत
 लोलीभूतां चैतन्यानेंदमयीतां । यमिति वायुबीजमुच्चारयन् वामनासापुटेन देवी
 कुसुमांजलावानीय । देवेशि भक्तिसुलभे परिवारसमन्विते । यावत्त्वां पूजयिष्यामि ।

तावदे विद्महा वहेति मंत्रेण यंत्रे समावाहृतत्रतां ध्यायेत् ॥ यथा ॥ प्रत्यानीठपदांघो
 रं मुंडमाला विभूषिता ॥ खर्वानं वोदरी भीमां व्याघ्रचर्मवृतं कण्ठे ॥ नवयौवन संपन्नां पं
 चमुद्रां विभूषिता ॥ चतुर्भुजां ललज्जिह्वां महाभीमां वरप्रदां ॥ खड्गकर्त्री धरां सख्ये वा
 मे मुंडोत्पलान्विता ॥ पिंगोयैकजटां ध्यायेन्मौला वक्षोभ्यशोभिता ॥ बालार्कं मुंडलाका
 रलोचनत्रयभूषिता ॥ प्रज्वलन्पितभूमधगतं दंष्ट्राकरालिनी ॥ सावेश्मेशोरवद
 नां सर्वालंकारभूषिता ॥ विश्वयापकतोयां तश्चेतपद्मोपरिस्थिता ॥ अथ च ॥ प्रत्या
 नीठपदांघ्रितां प्रिशवहृत्घोराहृहासां वरा ॥ खड्गे दीवरकटखर्परं भुजादंकारवी
 जोद्भवा ॥ खर्वानीलविशालपिंगलजटाजूटोग्रनागैर्वृता ॥ जाग्रन्मस्यकपालकेत्रिज
 गतां हंत्युग्रताराखयं ॥ एवं ध्यात्वा वाहनादिमुद्रां प्रदर्शयेद्यथा ॥ अंजलिं वधाऽनामा

मूलपर्वणारंगुष्ठौ निक्षिपेदित्यावाहनमुद्रां दर्शयन् सांगेसायुधे सवाहने सपरिवा
 रे श्रीमद्भुगतां रे इहागच्छ आगच्छेत्युच्चार्य तथैवाधो मुख्यास्थापनमुद्रया इह तिष्ठति
 छेत्युक्त्वा करमुष्णारंगुष्ठाबुद्धिते कुर्वीते तिसंनिधापिन्या इह सन्निहिता भव भवेत्यु
 क्त्वा करमुष्णं तर्गता वंगुष्ठौ कुर्यादिति संरोधिन्या इह सन्निरुधस्वेत्युक्त्वा मुष्टियुगल
 मुत्तानं विदधादिति संमुखीकरणा इह संमुखी भव भवेत्युदीरयेदित्यावाहनादि
 पंचमुद्राः प्रदर्शयेत् ॥ तास्त्रिंशं ॥ तर्जन्यनामिके मध्येक निष्ठे च क्रमादपि ॥ कर
 यो योजयेच्चैर्वे निष्ठा मूलभेदतः ॥ अंगुष्ठाग्रं तु निक्षिप्य महायोनिः प्रकीर्त्तिता ॥ अ
 धोमुखी मिमां मुद्रां दर्शयेद्दीजपूर्विकां ॥ इति महायोनिमैमिति बीजेन प्रदर्शयेत्
 ॥ ततः बधातु योनिमुद्रां वै मध्यमे कृत्स्ने कुरु ॥ अंगुष्ठे च तदग्रे तु मुद्रये भूतिनीमता ॥

इतिभूतिनीहूमितिप्रदर्शयेत् ॥ परिवर्त्यकरोत्पृष्ठावंगुष्ठतर्जनीयुगं ॥ अर्धचंद्राकृतिन्या
 यंयुगपत्कारयेत्समं ॥ अंधः कनिष्ठामाकृष्यमध्यमे विनियोजयेत् ॥ मुद्रेषाकथितादेवि
 वीजाख्याज्ञानरूपिनी ॥ इतिवीजां वमितिबीजेनप्रदर्शयेत् ॥ परिवर्त्यकरोत्कृत्वाकनि
 ष्ठाकृष्टमध्यामां ॥ अनामयोर्युगंचाधः तर्जनीयुगलंपृथक् ॥ अन्योन्यां निविर्तुवधा
 अंगुष्ठाग्रे अनामिके ॥ देत्यानां धूमकेतुत्वान्मुद्रेषाकथिताप्रिये ॥ इतिधूमिनीस्त्रीमि
 तिबीजेनप्रदर्शयेत् ॥ बक्त्रं विस्फारितं कृत्वा यधोजिह्वां च लालयेत् ॥ पार्श्वस्थमुष्टि
 युगलं तेलिहानेति कीर्तिता ॥ इतिलेलिहानंदूमितिबीजेनप्रदर्शयेत् ॥ ॥ ततः त
 र्जनीमध्यामानामां समां कुर्यादधोमुखी ॥ अनामायां क्षिपेद्दद्यात्तुं कृत्वा कनिष्ठिकां ॥
 तेलिहानाममुद्रयं जीवन्नासे प्रकीर्तिता ॥ इतिलेलिहया देव्या हृदि पूर्वोक्तिप्राणप्र

तिष्ठां विधाय दूमित्यवगुं यषडंगेन सकलीकृत्य मूलेनार्घ्यामृतेन विः संप्रोक्ष्य ह्रीं टिका
 मिर्दशदिग्वंधनं कुर्यात् ॥ ॥ ततः षोडशोपचारैर्देवीं पूजयेत् ॥ ॥ अत्र श्रीमदेकजडेव
 जुपुष्पं प्रतीक्ष्य द्रुं फट् स्वाहा इति मंत्रांते मूलमुदीर्य तंतमुपचारं निवेश्य श्रीपात्रामृत
 मुत्सृज्य तांतां मुद्रां प्रदर्शयेदिति सर्वोपचारदानेनैव यं क्रमः ॥ अर्घ्यादिराने मनुविशे
 षस्तत्र लेखः ॥ ॥ यथोक्तमंत्रांते श्रीमदुग्रतारे इदमासनमास्यतामित्युदीर्य तस्या
 वामभागे सुवर्णादिरचितं समासनं दत्वा श्रीपात्रामृतमुत्सृज्य हस्तयुग्ममधोमुख
 मिति पद्ममुद्रां प्रदर्शयेत् ॥ ततः मंत्रांते श्रीमदुग्रतारे स्वागतं कुशलं त्वमित्युक्त्वा कर
 युग्ममूर्धमुखमिति स्वागतमुद्रां प्रदर्श्य पूर्ववज्जलमुत्सृजेत् ॥ ततः श्रीमदुग्रतारा
 यैपादयोः पाद्यं नम इति पाद्यपात्रं स्वं पाद्यं दत्वा जल्यंगुष्ठानामायोगेन पाद्यमुद्रां प्र

दर्शयेत् ॥ अथ दूर्वाक्षतं गंधपुष्पं जवापुष्पादि मोदकं ॥ अर्घ्यं गृह्ण जगद्धा त्रिदेहसि
द्धिं मे हे श्वर इति तन्मंत्रं ज्ञाते श्रीमदुग्रतारे शिरसि अर्घ्यं स्वाहेति कुलामृतादिसहितम
र्घ्यपात्रस्थमर्घ्यं दत्वा जलमुत्सृज्यां जलिना र्घ्यमुद्रां प्रदर्शयेत् ॥ अथ कल्पकोटि
जपादाकांते विश्वमोहिनि गृहाण त्वं परधीते रम्यमाचमनीयकं ॥ इति तन्मंत्रं ज्ञा
ते श्रीमदुग्रतारे इदमाचमनं स्वधा मुखे इत्याचमनीयपात्रादाचमनं दत्वा ज
लमुत्सृज्यां त्रानंदरुहस्तं तु कृत्वा निमृतलंसुधीः ॥ कनिष्ठहीना संयुक्ता श्रतस्त्रिं
शुलत्रनेताः ॥ इत्याचमनीयमुद्रां प्रदर्शयेत् ॥ ततस्तन्मंत्रं ज्ञाते श्रीमदुग्रतारे एषम
धुपकः स्वधां कमुखां बुजे इति मधुपकं दत्वा जलमुत्सृज्या तत्त्वमुद्रामधोमुखीमि
ति मधुपकं मुद्रां प्रदर्शयेत् ॥ ततस्तन्मंत्रं ज्ञाते श्रीमदुग्रतारे मधुपकांते इदमाचम

मनं स्वधामुखां बुजे इत्याचमनपात्रस्थं पुनराचमनं दत्वा जलमुत्सृज्या पूर्ववत्
चमनमुद्रां प्रदर्शयेत् ॥ तन्मंत्रं ज्ञाते श्रीमदुग्रतारे ये स्नानं नमः सर्वांगे इति सौगंध्यात्ते
न स्नानपात्रस्थेन स्नानीयेन देवतां स्नापयित्वा जलमुत्सृज्या दक्षमुष्टिमधोमुखीकृत्वा
तत्कनिष्ठां दीर्घां कुर्यादिति स्नानमुद्रां प्रदर्शयेत् ॥ ततस्तन्मंत्रं ज्ञाते श्रीमदुग्रतारे ये इदं
वासोयुगं नम इति दिव्यकंचुकादिसहितं वस्त्रं परिधाप्य जलमुत्सृज्या त्रानंदक्षकर
मध्यामां नदं गुष्ठेन संस्पृशेदिति वस्त्रमुद्रां प्रदर्शयेत् ॥ ततस्तन्मंत्रं ज्ञाते श्रीमदुग्रतारे ये
इमान्याभरणानि निवेद्या मिनम इति विविधेन्द्रनीलादिमणिखचितकनकमुकु
टकुंडला ताटकांगदकंकणागलीयहारग्रेवैयाकांचीनूपुरांगुलीयकस्तूरीसिंदूरक
जलयावकालककदप्यणाद्याभरणानि क्रमेण समर्प्य जलमुत्सृज्या त्रानंदक्षक

रानामांतदंगुष्ठेन संस्पृशेदिति भूषणमुद्रां प्रदर्शयेत् ॥ तत एष गंधः सुराद्यान्नाग
 यज्ञोपवीतिनि । रक्तचंदनदिग्वांगिचंदनं गृह्णता रिणि ॥ इतितन्मंत्रांते श्रीमदुग्र
 तारायै एष गंधो नमः ॥ ललाटे ॥ इति रोचनावाहापिकाश्मीरमांसीतागरुचंदनचो
 रनिर्मिताष्टगंधंदत्वा जलमुत्सृज्य दक्षकरज्येष्ठाग्रेण कनिष्ठाग्रं संस्पृशेदिति गन्ध
 मुद्रां दर्शयेत् ॥ ततः वज्राधिकलक्ष्म्यर्शे संतानकुसुमार्चिते । वज्रपुष्पां प्रतीकैर्दं
 मंत्रयुक्तं सुरेश्वरि ॥ इत्यंते तन्मंत्रमुदीर्य श्रीमदुग्रतारायै इमानिवज्रपुष्पाणि
 वौषडितितर्जन्यंगुष्ठाभ्यां विहितविचित्रसौगन्ध्यापुष्परचितहारकैतककरवीरकु
 लकुसुमादीनि निवेश्यां ब्रह्मज्याधो मुखकरतर्जन्यग्रंतदंगुष्ठाग्रेण संयोजयेदिति
 पुष्पमुद्रां प्रदर्शयेत् ॥ ततः फणितिधूपपात्रं संप्रोक्ष्य नमस्तिसं पूज्य पुरतो निधा

यवामतर्जन्यां संस्पृशान् । दशांगधूपगंधेन सकलं कुरु पूजनं । प्रयच्छ मे महासिद्धिं गृहा
 णामदनु गृहात् ॥ इतितन्मंत्रांते श्रीमदुग्रतारायै इमं धूपं निवेदयामि नमः इति श्रीपा
 त्रामृतमुत्सृज्य जयध्वनिमातः स्वाहेति घंटां संपूज्य वामकरेण वादयन् । मध्यमाना
 मांगुष्ठैः धूपपात्रं धृत्वा देवता गायत्री मूलं च पठन् त्रिरुत्तोलनं कृत्वा देवतां धूपयित्वा
 गुष्ठाग्रेण तर्जन्यग्रं संस्पृशेदिति धूपमुद्रां प्रदर्शयेत् ततः । दीपभाजनसंमुखे संस्थाप्य
 धूपपात्रवत्संपूज्य वाममध्यमया दीपपात्रं संस्पृशान् । दीपं च मधुसर्पिभ्यामुज्ज्वलं चा
 रुदीपनं ॥ गृहाण वरदे देवि प्रयच्छ रुचिरां श्रियं ॥ इतितन्मंत्रांते श्रीमदुग्रतारायै दीपं
 निवेदयामि नम इति निवेश्य जलमुत्सृज्य पूर्ववद्घंटां वादयन् मध्यमानामिका मध्ये
 दीपपात्रमंगुष्ठेन धृत्वा गायत्री मूलं च पठन् त्रिधोत्तोलनं कृत्वा ज्येष्ठाग्रेण मध्यमाग्रं

संस्पृशेदिति दीपमुद्रां प्रदर्शयेत् । ततः पुरतश्चतुरस्रं मंडलं निर्माय तत्राधारं स्थाप्य स्वर्णी
 दिपात्रस्थं नैवेद्यं तत्र निधापय फट्ति संप्रोक्ष्य चक्रमुद्रयाभिरक्षय मिति वीजेन संशोष्य
 रमिति वीजेन संदह्य दक्ष करोगेण संस्पृश्य बमिति धेनुमुद्रया मृती कृत्य मूलेन कराभ्यां
 पात्रं स्पृशान् अष्टधोऽभिर्मंत्रा धेनुमुद्रां प्रदर्शयेत् । परमं वारुणी कल्पं कोटिकल्पां तकारि
 णि । गृहाण कविता सिद्धिं देहि मे मोक्षदायिनी तितन्मंत्रां तेश्रीमदुग्रतारायै द्रुमं मधु
 रादिषुद्रसोपेतं मधुशुद्धिमीनमुद्राकुला मृतसंहितं नैवेद्यं निवेदयामि नम इति रत्न
 करेण न श्रीपात्रा मृतमुत्सृज्या मृतोपस्तरणामसि स्वाहेति जलगंधूर्षं दत्वा प्राणादिपं
 चमुद्राः प्रदर्शयेत् ॥ यथा ॥ वाभेम करं परिष्कृतं विसल्लुप्य लसन्निभमुद्रां प्रदर्शयन्
 दह्म हस्तकनिष्ठानामांगुष्ठयोगेन ॐ पूर्वी पंचापि प्राणाय स्वाहेत्युक्त्वा तर्जनी मध्यमां

गुष्ठयोगेनापानाय स्वाहेत्युच्चार्य मध्यमानामांगुष्ठयोगेन वानाय स्वाहेत्युदीर्य कनि
 ष्ठरहितमिश्रतस्मिन् रुदानाय स्वाहेत्युक्त्वा सर्वाभिः समानाय स्वाहेति वदेदिति यासमु
 द्राः प्रदर्शयेत् ज्येष्ठयोगेनापानामांगुं संस्पृशेदिति नैवेद्यमुद्रां प्रदर्शयेत् देवतां तृप्तां विभाव्या मृ
 तापिधानमसि स्वाहेति प्रत्यपोशनं दत्वा तन्मंत्रां तेश्रीमदुग्रतारायै द्रुमं लवंगैला कर्पू
 रादिगर्मितं तांबूलं निवेदयामि नम इति तत्त्वमुद्रया निवेद्यां बूत्सृज्य पुनस्तन्मंत्रां तेश्रीम
 दुग्रतारायै कुसुमांजलिं निवेदयामि नम इति निवेद्य जलमुत्सृज्य वामतत्त्वमुद्रया शु
 द्धादिसहितेन मूलां तेश्रीमदुग्रतारां वा तर्पयामि स्वाहेति देवीं त्रिः सतर्पय च्छामाण्यं
 चमुद्राभिः पुण्यमेत ॥ ॐ जलिभूमौ संस्थाप्य तत्र दत्वा शिरः पुनः ॥ एषामुद्रामहे
 शा निख्याता संमुख संज्ञिका ॥ उक्तानं च वा मकरं भूमौ कृत्वा महेश्वरि । दहं करतलं त

त्रसंयोज्यसाधकोत्तमः॥ करयोरंगुलीभिश्च पृष्ठदेशं परस्परं ॥ स्पृष्ट्वा तत्र शिरो योगा
 न्मुद्रास्माच्चतुरस्रं ॥ गा ॥ निधाय भूमावुत्तानांगुष्ठमुष्टिद्वयं शिवे ॥ मूर्ध्ने योगान्महे
 शानि स्थाप्यैर्यत्तमुद्रिका ॥ भूमौ करयुगं देवि संपुटं विस्तृतांगुलि ॥ कृत्वा तत्र शिरो
 योगान्मुद्रागोमुखसंज्ञिका ॥ पूर्वोक्ता योनिमुद्राया सा भूमौ शिरः संयुता ॥ योनिमु
 द्रेति कथिता ता रादेव्या नमस्कृतौ ॥ तथा ॥ जानुभ्यामवनी धृत्वा भूमौ मस्तकमर्पयेत् ॥
 चीनमोर्गमहेशानि कीर्तितश्च मया तव ॥ इत्येवं रीत्या नमस्कृत्य पाग्वज्जलमुत्सृजे
 दिति मूलविद्याञ्चनविधिः ॥ ॥ अथावरणाञ्चनं ॥ कक्षां जलिपुटः श्रीमदुग्रतारेभ
 वत्याः परिवारा न पूजयामीत्याज्ञां संप्रार्थ्य कल्पितं प्रागादिदिगनुसारेण यथाक
 मंगंधादिभिः संपूज्य शुद्धादिसहितेन तत्पौत्रे वा मृतेन वा मतत्तमुद्रया वक्ष्यमाण

मंत्रेण तर्पणीत ॥ तथा हि ॥ देव्यामोलावक्षोभ्यवज्रपुष्पं प्रतीकं द्रुं स्वाहेति मंत्रेण क्षो
 भ्यं संपूज्य संतर्प्य चिग्रेयां हृदयशक्तिपाडुकां पूजयामि नमस्तर्पयामि स्वाहेति स
 र्वत्र ॥ ह्रीं शिरसे स्वाहा शिरःशक्तिः ॥ इत्येषान्यां ॥ नैऋत्यां दूं शिखायै वषट् शिखाशक्तिः
 वायवां दूं कवचाय दूं कवचशक्तिः ॥ मध्ये ह्रीं नेत्रत्रयाय वौषट् नेत्रशक्तिः ॥ चतुर्दिक्षु
 रुः अस्त्राय फट् अस्त्रशक्तिः ॥ इति षडंगमंत्रैः षडंगानि संपूज्य वायवादीशपथं तंगु
 र्मुपंक्तिं पूजयेत्तर्पयेच्च ॥ यथा ॥ ॐ ऊर्ध्वकेशानंदनाथवज्रपुष्पं प्रतीकं द्रुं फट् स्वाहा
 पाडुकां पूजयामि स्वाहेति सर्वत्र ॥ ॐ वीमकेशानंदनाथवज्र ॥ ॐ नीलकंठानंदना
 थ ॥ ॐ वृषध्वजानंदनाथ ॥ ॐ एते दिव्योघाः ॥ ततः ॐ वसिष्ठानंदनाथ ॥ ॐ कू
 र्मनाथानंदनाथवज्र ॥ ॐ मीननाथानंदनाथ ॥ ॐ महेश्वरानंदनाथ ॥ ॐ हरि

नाथानंदनाथ॥ एतेसिद्धौघाः॥ ततःॐ तारावत्यंबवज्र॥ॐ भानुमत्यंब॥ॐ जया
 बव॥ॐ विद्यांब॥ॐ महोदयंब॥ॐ सुखानंदानंदनाथ॥ॐ परानंदानंदनाथ॥ॐ
 विरूपाक्षानंदनाथ॥ॐ फेरचंबवज्र॥ एतेमानवौघाः॥ ततोदेवगुत्रिकोणमधो
 ॥ ऐं ह्रीं श्रीं हसखप्रे हसक्षमलवरपू सखप्रे श्रीज्ञानानंदनाथश्रीयोगवत्यांबाश्री
 पादुकांपूजयामिनमस्तर्पयामि स्वाहा॥ एतन्मंत्रांतरे परमगुरुश्रीकुलानंदनाथ
 श्रीगोरीदेवांबाश्रीपादुकांपू॥ एवमेतन्मंत्रांतरे परमगुरुश्रीनृसिंहानंदनाथ
 श्रीचंद्रादेवांबाश्रीपादुकांपू॥ एवं परमेष्ठिगुरुमपि संपूज्य संतर्पयेदिति गुरुसंत
 तिः॥ ततः क्रमेण कोणत्रये । ऐं बाह्विवज्र॥ श्रीवैष्णवीवज्र॥ ह्रीं माहेश्वरीवज्र॥ इति
 संपूज्य संतर्प्य पूर्वाघटदलमूलेषु महाकाल्याघटयोगिनीः संपूज्य तर्पयेत् ॥

यद्या॥ महाकालिवज्र॥ रुद्राणि॥ उग्रे॥ भीमे॥ घोरे॥ भामरि॥ महारात्रि॥ भैरविवज्र॥
 इति प्राणवाहिवज्रेत्याद्यंतरेन संतर्प्य पूर्वादलचतुष्टयेवामतः वैरोचनादीन् पूज्य तर्प्य
 येत् ॥ वैरोचनं द्विहस्तं च यष्टितोमरधारिणं ॥ पीतं वृषासनगतं त्रिनेत्रं भक्तवत्सल
 मिति ध्यात्वा ॐ वै वैरोचनवज्रपुष्पपती कृद्रूपं स्वाहा पादु॥ शंखं त्रिशिरसं देव
 मसिताभं हिरण्मयं । पुस्तकाभीतिवरदं विमलं शशवाहनं ॥ इति ध्यात्वा ॐ शं शंख
 पांडर॥ पद्मनाभं दंतिवक्त्रं पुस्तकं वरदाभयं । पाशं च विभुतं देवं त्रिनेत्रं वरदं शुभं ॥
 इति ध्यात्वा ॐ पद्मनाभवज्र॥ असिताभं शंखपांडरवत् ध्यात्वा ॐ अं असिताभ॥
 ततोऽग्निदलमूले कृष्णां कालवदनानां मकां नवयौवनां ॥ इति ध्यात्वा ॐ नानां मकां केव
 ज॥ ऐशानीदलमूले श्वेतां त्रिनेत्रां वरदां पुस्तकाभयधारिणीं । मामकां बलदेवेन

संयुक्तेन विभावितं । इति ध्यात्वा ॐ मां मां मां म के व ज्ञु ॥ वायुदलमूले . गोधिकायां
 समारूढां शिविरूपां चतारिकां । इति ध्यात्वा ॐ तां तार के व ॥ रक्षोदलमूले . पांडुरां
 श्वेतवीजेन चतुर्वीजसमन्वितां । रक्तालंबोदरी ध्यायेत्पंचपेतासनस्थितां ॥ इति ध्या
 त्वा ॐ पां पां डर ॥ ततः पूर्वदलाये ॐ ब्राह्मिव ज्ञु ॐ मां हे श्वरि ॐ कोमारि ॐ वैष्णवि
 ॐ वाराहि ॐ इंद्राणि ॐ चामुंडे ॐ महालक्ष्मि ॥ ततः प्राग्द्वारि ॐ पंचपद्मांतक ॥
 ॐ यं यमांतक ॥ ॐ वं विद्यांतक ॥ ॐ नं नरांतक ॥ इति संपूजा संतर्प्य च भूपुरस्य द
 शदिक्षु शक्रादीनां भ्यर्चनं कर्तव्यं ॥ यथा ॐ इंद्र ॐ अग्ने ॐ यम ॐ निर्ऋते ॐ वरुण ॐ वायो
 ॐ कुबेर ॐ इशान ॐ ब्रह्मन् ॐ अनंतवज्र ॥ इति प्रणवादि वज्रेत्याद्यं तेन संपूजा संत
 र्पित द्रुहिः क्रमेणैषा मायुधानि संपूजयेत् ॥ वज्र ॐ शक्ति ॐ दंड ॐ खड्ग ॐ पाश ॐ अंकुश

गदे ॐ त्रिशूल ॐ पद्म ॐ चक्र ॥ इति पूर्ववत् संपूजा संतर्प्य भूपुर पूर्वदिशि भूपुरपंक
 जयोः ॐ सूर्यं वज्र ॥ देव्युक्तरभागे गुरुपंत्युत्तरे ॐ बौद्ध वज्र ॥ इति बौद्धं संपूज्य त
 र्पयेदित्यावरणार्चनं ॥ ॥ ततो मूलांते सांगायै सायुधायै सबाहूनायै सपरिवारा
 यै श्रीमद्गुप्तारायै एष गंधो नमः इत्यादि नैवेद्यां तैः पंचोपचारैः संपूजा रात्रिक
 विधिनारात्रिकं विधाय देवैः पुष्पांजलि त्रयं समर्प्य पूर्ववत् प्रणमेत् ॥ ॥ अथ नित्य
 होमः ॥ ताम्रादि पात्रेण विहिताग्निमानीय ततः किंचित्क्वादांशं परित्यज्य मूले
 न कुंडे स्थंडिले वाग्निं प्रज्वाल्य श्रीमद्गुप्तारा प्रीतये यथाविभवद्रव्यैरेतावदा
 हुतीरहं होष्ये इति संकल्प्य ॐ भूः स्वाहा ॐ भुवः स्वाहा ॐ स्वः स्वाहा ॥ इति ब्रह्म
 वाहुति त्रयं कृत्वा स्वाहांते नष्टं गमं त्रेण षडहुती कृत्वा तत्रावाहनं क्रमेण दे

वतामावाह्य स्वाहांतेनमूलेनघोडशाङ्गतीर्ज्ज्वायो न्यानमस्कृत्यसंहारमुद्रया
 हृदिदेवतां विसर्जयेत् ॥ **अथ वलिदानं** ॥ स्ववामे विकीर्णं वृत्तं भूपुरं निर्मा
 यतत्ररक्तमाल्यादिनाधारशक्त्योक्त्वादिभ्योनम इतिसंपूज्यपिष्टकादिलुहु
 कं चंजनादिनावलिमुपस्कृत्यमंडलोपरिसंस्थाप्यांगुष्ठानामाभ्यां ॐ ह्रीं श्रीं
 मदेकजटेनीलसरस्वतिमहो यतारे विरखखसर्वभूतपिशाचराक्षसान् गुप्त
 गुप्तममजाद्यं हृदयं श्रीं ह्रीं स्वाहा ॥ **इति मंत्रेण वलिपात्रा मृतेन वलिमुत्स**
जेत् ॥ **अथ जपानुक्रमीयथा** ॥ जिह्वाशुद्धिमन्त्रक्षोभ्यकुल्लुकासेतुमहा
 सेतुनिर्वीणानीत्यंगानि ॥ तत्र जिह्वाशुद्धिस्तत्रपात्रमात्मकमनुनाभवति।
 ॥ अस्य श्रीतारागुर्वक्षोभ्येभ्य भैरवमंत्रस्य श्रीअक्षोभ्यऋषिः विराट्छन्दः श्री

अक्षोभ्यदेवता श्रीबीजं स्वाहा शक्तिः धर्मार्थकाममोक्षार्थजपे विनियोगः ॥ शिरसि अक्षोभ्या
 यऋषयेनमः ॥ मुखे विराट्छन्दसेनमः ॥ हृदि श्रीअक्षोभ्यदेवतायेनमः ॥ गुह्ये श्रीबीजाय न
 मः ॥ पादयोः स्वाहा शक्तयेनमः ॥ सर्वगोधर्मकामार्थमोक्षार्थजपे विनियोगाय नमः ॥ श्रीं
 अंगुष्ठाभ्यां नमः ॥ श्रीं तिर्जनीभ्यां स्वाहा ॥ श्रीं मध्यमाभ्यां वषट् ॥ श्रीं अनामिकाभ्यां हुं ॥ श्रीं क
 निष्ठिकाभ्यां वौषट् ॥ अः करतलकरपृष्ठाभ्यां फट् ॥ एवं हृदादावपि विन्यस्य ध्यायेत् ॥ य
 था ॥ सहस्रादित्यसंकाशं नागरूपधरं शुभं ॥ विद्युत्कोटिसमं वक्त्रं वह्निभारविलोचनं ॥
 सार्द्धं त्रिवलयोपेतं जटाकोट्यगु संस्थितं ॥ महालावण्यसंयुक्तं सुरासुरनमस्कृतं ॥ सूर्य
 विद्युत्समं भास्वन्महामणिशिरोपरि ॥ एतद्रूपं महाकायं देवैरपि सुपूजितं ॥ **इति ध्यात्वा**
त्वामानसैरुपचारेभ्यश्च जपेत् ॥ पद्मातिथिस्वरोक्षोभ्यानलनारीहरिप्रिया ॥ इतीभार्ण

मनुमद्योत्रशतं जप्त्वा पुनः प्राणायामादिमानसपूजां तं विधाय गुह्यातिगुह्यगोप्तात्वं
 गृहाणां स्मृतं जपं । सिद्धिर्भवतु मे देवत्वत्प्रसादात्सुरस्मरेति मंत्रेण तस्य दक्षकरे जपं
 समर्प्य प्रणामेत् ॥ **अथ श्रीमद्गुणारसकुल्लुका मंत्रस्य श्रीविरूपाक्ष ऋषिरुत्तिकु**
रुंदः ॐ श्रीनीलसरस्वतीरूपाकुल्लुका देवता दूं वीजं ह्रीं शक्तिः स्त्री कीलकं श्रीतारामंत्रसि
 द्धिप्रतिबंधका मन्त्रयार्थे जपे विनियोगः ॥ शिरशि विरूपाक्षाय ऋषये नमः ॥ मुखे रुत्तिकु
 रुंदसे नमः ॥ हृदि श्रीनीलसरस्वतीरूपायै कुल्लुका देवतायै नमः ॥ गुह्ये दूं वीजाय नमः ॥
 पादयोः ह्रीं शक्तये नमः ॥ सर्वंगे स्त्री कीलकाय नमः ॥ ह्रीं अंगुष्ठाभ्यां नमः ॥ ह्रीं तर्जनीभ्यां
 स्वाहा ॥ हूं मध्यामाभ्यां वषट् ॥ ह्रैः अनामिकाभ्यां दूं ॥ ह्रौं कनिष्ठिकाभ्यां वौषट् ॥ रुः कर
 तले करपृष्ठाभ्यां फट् ॥ एवं हृदा हावपि विन्यस्य नीलसरस्वती वच्चात्वा मनसा भ्यर्च्य शि

रुसि हस्तं दत्वा जपेत् ॥ भुवने शीवधूः क्रोधः कुल्लुका सिद्धिरायिनी ॥ इति मंत्रमद्योत्रश
 तं जप्त्वा पुनः प्राणायामादिकं विधाय देवा वामकरे जपं समर्पयेत् ॥ **अथ सकृत्**
हुरिस्मृतिमपि कुर्यात् ॥ ततो हृदि हस्तं दत्वा निगमाद्य रूपं सेतुं विंशतिधा जपेत् ॥ ततः
 कंठदत्तपाणिः सनूवर्मरूपं महासेतुं विंशतिधा जपेत् ॥ ततो नाहं भौस्तं दत्वा निर्वीणं
 दशवारं जपेत् ॥ यथा ॥ प्रणवं पूर्वमुच्चार्य मातृकाद्यं समुच्चरेत् ॥ **अथ मूलं महेशानि**
 ततो वाग्भवमुच्चरेत् ॥ मातृकां च समस्तां च पुनः प्रणवं मुच्चरेत् ॥ एवं पुण्डितमूलं तु प्र
 जपेन्मणिपूरके ॥ एतज्जपानंतरं कुंडलिनी मंत्रोपि जप्तुं समुदितः ॥ प्रणवं च त्रपाजं
 सः कालमूर्तिपदं ततः ॥ कालप्रबोधिनिपदं कालातीतेपदं वदेत् ॥ कालदायिनि शब्दो
 ते कपालपात्रधारिणि ॥ अमरीति कुंडलीति जूं सोर्वचत्रयं तथा ॥ सोहं स्वाहा महेशानि

महाकुंडलिनीमनुः॥ इति मंत्रं यथा शक्त्या विमृष्य मूलविद्यामनुजपेत् ॥ तत्रेषां न्या
सने तु पूर्वलिखितं ॥ तत्स्वरूपं यथा कुल्लुकांतरवीजे यत्तत्प्रोक्तं चंद्रवर्णिनी ॥ लज्जाकीर्णा
बलाचेषा कवचं विधृतं तथा ॥ इयमेव परास्त्रांता सार्द्धं वेदाक्षरीमता ॥ इयमेव क्रवाद्या
द्याचिद्वनासत्स्वरूपिणी ॥ अथैतज्जपविधानं ॥ पूर्ववत्प्राणायामं विधाय देशकालादि
कं स्मृत्वा श्रीमदुग्रतारां प्रीतये यथा एतन्मंत्रस्य यथा संख्या मुद्दिश्य यथा ज्ञानेन जपम
हं करिष्ये ॥ अस्म्यश्रीमदुग्रतारा सार्द्धं पंचाक्षरी मंत्रस्य श्रीअक्षोभ्यभैरवभगवानृषिः
बृहतिर्छंदः श्रीमदुग्रतारादेवता हूं वीजं फूट् शक्तिः ह्रीं स्त्री कीलकं श्रीमदुग्रतारा प्रीत्य
र्थं जपे विनियोगः ॥ ततः पूर्वोक्तमृष्यादिकरांगन्यासं विधाय ध्यायेत् ॥ यथेतदुपस्थिति
षदि ॥ ॥ विरुद्धवाक्याश्च शरीरमंडले नवांबुदाभां गुरुमुन्नतोदरी ॥ अवंतीवखर्वी

नवयौवनस्थिता मध्वशार्दूलककृत्तिमूर्द्धजावलिं ॥ अनेकमाहृत्य शवोपरिस्थितां श
वोर्ध्वमालीढविपरीतमध्रगं ॥ विशीर्णवर्णां नृशिरः स्त्रिस्त्रजोद्भवं त्रयीविवर्तीरुणलो
चनत्रयां ॥ अमेदपिंगैकजटाविराजितां विभूषणाच्छिद्रसिताविभीषणां ॥ महापृसि
द्धिप्रकराहिभूषणां महादृहासैर्जगतामभीतिदां ॥ जटास्वनंतः अवणेषु तक्षको महा
हिपघ्नो हृदिहारभूषणां ॥ तथैव कर्कोटकृतोपवीतिकां सुमेखलायामथ देववासु
किः ॥ सशेखरपालः किलकंकणमतः पदेषु पद्मः किल नूपुरश्रियां ॥ भुजेषु गागः
कुलिकोंगदोमतो भुजोर्ध्वमलामहतास्थिभिः स्थिता ॥ सितश्चरत्कोधवलश्च मेचकस्त
थैव नागोप्यसितश्च पांडुरः ॥ भुजंगमालामिह वर्णजातयो भवंति सर्वे मुनिभिर्ज्वल
न्नितां ॥ कपालकर्तृयथितो ग्रमूर्द्धजां सनालमिंदीवरकांतिमालिकां ॥ विकोपखड्गं

सततंचदक्षिणेस्वपौरुषोच्चैर्दधतीभुजैः सदा ॥ पदार्थदंष्ट्राद्वयपंचमुद्रया विराजमानाम
 सितोत्पलस्वजं ॥ विचिंतयेत्तांचकविल्कारिणीमनोगतार्थप्रजपेच्चतारिणी ॥ ॥ अथ
 ध्यानोत्तरं ब्रह्मसंहितायां ॥ अथ ध्यानं प्रवक्ष्यामि तारिण्याः सर्वसिद्धिदं ॥ ज्वलत्पावक
 ज्वाला मालाभिभाञ्जस्वचितामया संस्थां सुपुष्पां सुखवं ॥ शवं दक्षपातेन कंठे निषीद्य
 स्थितां वामकेनांघ्रिणा घ्नी निषीद्य ॥ बृहन्नं वमानोदरी मेघवर्णां समुत्तुंगपीनस्तनां
 भोगरम्यां ॥ ज्वारागरागप्रवृत्तत्रिनेत्रां ललज्जिरूपा दंष्ट्रया भीषणा स्यां ॥ लसद्दीपि
 चर्मावृतांगी स्मिता स्यां जटाजूटमध्यस्थिते दीवरांगी ॥ शिरोदेशभास्वत्यिशंगाभिसर्प्य
 जटाजूटमध्यस्थिता स्तोभ्यमूर्ति ॥ मिथः केशवद्वाविरद्धिन्नसम्पगललोहितां मान
 वीमुंडमालां ॥ दधानांचपंचाशदाख्या न संख्यायुतच्छिन्नमुद्रावली निर्मलांगी ॥ महास्र

कसमां सोत्कराधार्य सवस्फुरत्पाणिनाधारयंती महासिं ॥ भुजे वाम ईषस्फुरद्रक्तनाल
 स्फुरन्त्री लपंके रुहंधारयंती ॥ विचित्रास्थि मालंकरालं कपालं ललाटे च पंचान्वितं धारयं
 ती ॥ करे सवत्रुच्चैरधस्तादधानां सिताकर्तिका वामपाणौ कपालं ॥ जगद्धर्तिसंसारजा
 घ्राभिपूर्णा स्फुरत्कर्तिका धारपाखंडधारयंती ॥ विचित्रास्थि मालंकरालं कपालं ललाटे च
 पंचान्वितं धारयंती ॥ घनाभाभिवद्धं जटाजूटमुच्चैर्ज्वारागनागोल्लसत्कुण्डलांच ॥ स्फुरद्
 मरोचिर्महानागकायस्फुरच्चारुकेयूरशोभाभिरामां ॥ सुवर्णाभिनागोल्लसत्कंकणैः
 स्फुरंती लसद्भूतनागाभिरामां ॥ शरीरेण दूर्वादलश्यामनागैः कृतंचारुयज्ञोपवीतं दधा
 नां ॥ दधानांचकुण्डोभनागेन सम्यक्कृतंचारुकाठेयस्त्रेपवित्रं ॥ महापाठलाभेन नागेन
 वृत्तां विभूषांचपादद्वये संदधानां ॥ चिरंचिंतयामी दृशंचारुरूपाममेयामदोषामपा

रंससारं॥ सुरश्रेणिमौलिप्रभारंजितांघ्रिं नताशेषदोषापहाभीष्टदात्रीं । यदीयप्रसादा
 दिदं विश्वजातं जनः प्राप्नुयान्मोदते सम्यगेव ॥ सदेशंस्तव यः पठेदेकचित्तो वशस्तस्य लो
 को भवेत्तत्र नूनं ॥ नदारिद्र्यपापेन वा दुर्मतिः स्यात्तत्र मेतापिमोक्षं तथा धर्मकामौ ॥ ॥
 इति ध्यात्वा मनसा समाग्राधारहस्यमालां वामकरे धत्वा मूलेनाभ्युक्ष्य अं मां मालेम
 हामाले सर्वशक्तिस्वरूपिणि । चतुर्वर्गस्त्वयि न्यस्तस्तस्मान्मे सिद्धिदा भव ॥ ऐं श्रीं अक्ष
 दिमालिका येन मः इति गंधादिना मालां संपूज्य अविघ्नं कुरु मे माले त्वं इति तां दक्षक
 रेकृत्वा स्वशिरसि ध्यानात्कंगुरुं कंठे पीठं तवर्णं मंत्रं हृदि ध्यानात्केष्ट देवतां आत्मानं गुरु
 चरणयोर्निपतितं ध्यात्वा भूमध्यास्था जाचके चतुर्णां ऐक्यरूपं तेजो विभावय त तेजः षट्
 केष्वपि व्याप्तं क्षणविक्रित्य त तेजो रूपां देवतां हृदि ध्यायन् मूलेन मालां हृत्समीपमानी

यदक्षरसु ॥ मध्यांगुलिमध्यापर्वणि संस्थाप्य स्वयं उन्नतः कंडून्मीलनरहितपूर्वबीजजपस
 मये परं बीजमस्य शनू मालापरिवर्त्तकाले खण्ड्यदादिशब्दमकुर्वन् अंगुष्ठयोगेण मणिमा
 कुंचयन् आत्मानं दृष्ट देवतामयं ध्यात्वा प्रणवमुच्चार्य जपारंभं कृत्वा मंत्रार्थं हृदि निश्चि
 त्य चतुश्चेतनं विभावय जपं कुर्यात् ॥ ॥ अथ जपरूपं ॥ मंत्रध्यानं प्रवक्ष्यामि जपा
 त्सर्वज्ञदायकं ॥ मंत्रध्याना न्महेशानि सिध्यते ब्रह्महायतः ॥ मूलचक्रं च हृत्तेखां सूर्य
 कोटि समप्रभां ॥ स्वाधिष्ठाने पीतवर्णं द्वितीयं च विभावयेत् ॥ नाभौ जीमूतसंकाशं
 कूर्चबीजं महाप्रभं ॥ अस्त्रबीजं हृदि ध्यायेत्कालाग्निसदृशप्रभं ॥ मूलादिव ह्रस्वध्वान्तं
 सर्वविद्यां विभावयेत् ॥ सूर्यकोटिप्रतीकाशां योगिमिदं छिगोचरां ॥ अथ सर्वविद्यां
 तु जिह्वायां दीप रूपिणी ॥ तत्प्रभापटलैर्जिह्वा मपि रूपां विभावयेत् ॥ ॥ अथ चैत

न्यां ॥ देवतागुरुमंत्राणां मैक्यं संभावयन्धिया ॥ सर्वतेजोमयं भावांजगत्स्थावरजं
गमं ॥ त्रयाणां देविचेतन्यं तेजः कूटपुंजनिभं शिवे ॥ तेजः कूटमभूदेकं मेरुपर्वत
सन्निभं ॥ तत्तेजसिमहादेवी सायुधापरिचितयेत् ॥ ध्यानोक्तविधिना ध्यात्वा सर्वरू
पां विभावयेत् ॥ एवं भावमनस्तस्य देवतावरदा भवेत् ॥ ॥ ॥ अथ वक्ष्यामि देवे
शिचतुर्णामैक्यभाववेत्तनां ॥ गुरुदेवतमंत्राणां स्वाभिन्नत्वेन भावना ॥ गुरुतेजः स्वरूपं हि
कूटमेकं विभावयेत् ॥ देवांचेतन्यकूटं हितेजोरूपं विभावयेत् ॥ मंत्राक्षराणां चेतन्यज्ज
लत्पर्वतसन्निभं ॥ स्वात्मचेतन्यकूटं हितेयमेरुतुल्यकं ॥ एकीभूतं चतुस्तेजो ब्रह्मांडव्या
पकं शिवे ॥ कोटिकालानलेऽस्तुल्यं कोटि सूर्यसमप्रभं ॥ चंद्रार्बुदसमं देवि विराड्रूपं वि
भावयेत् ॥ तेजः पुंजं विभाव्याथ तत्र मूर्तिप्रकल्पयेत् ॥ तत्रैष्टदेवतारम्भां कोटिकं दर्प

सन्निभं ॥ ध्यानोक्तां तां तु संधात्वा जपं कुर्यात्समाहितः ॥ ॥ तेजः पुंजं विभाव्याथ सर्वमै
कस्वरूपकं ॥ चेतन्यं च विभाव्याथ महातेजः स्मरेद्विवे ॥ गुरुरूपो भवेद्देवी देवी रूपो गुरु
र्भवेत् ॥ गुरुरूपो भवेदात्मा आत्मारूपो मनुर्भवेत् ॥ मंत्ररूपं तु सकलं विभाव्या मूर्तिक
ल्पना ॥ ध्यानोक्तां तां तु संधात्वा जपे देवतां ध्यात्वा सर्वं संसाधयेत् ज्ञानात् ॥ एवं भावनया दे
विताडूष्यत्वं प्रजायते ॥ ताडूष्ये तु समापन्ने परशक्तित्वतां व्रजेत् ॥ परशक्तिस्वरूपो हि मि
तिसंभाव्यमवयं ॥ चेतन्यमूर्तिं संचिंत्य किं न सिध्यति भूतले ॥ ॥ इत्यंजपं समाचर्य
पुनः प्रणवमुच्चार्य जपं समाप्य त्वं माले सर्वदेवानां प्रीतिदा शुभकामव ॥ शिवं कुरु धर्म
भद्रयशो वीर्यं प्रयच्छ मे ॥ ह्रीं सिद्धे नमः इति मंत्रेण मालां शिरसि निधाय प्राणायामा
दिमानसपूजां तं विधाय गुह्यातिगुह्यगोप्रीत्वं गृहाणा स्मृत्यं तं जपं ॥ सिद्धिर्भवतु मे

देवित्वस्य सादाञ्च तारिणि ॥ अनेन ते जो रूपं जपफलं देवताया वा मकरे समर्प्य पुनस्ते
 नैव मंत्रेण मालां संपूज्य ते नैव रहसि स्थापयेत् ॥ ॥ अथागमाक्षरीक्रमं लुनीलसरस्वतीव
 दनुसंधेयः । स्वरूपं च । हृद्वेखामहिलाशब्दस्तारकाद्यो हृदंतकः ॥ ॥ अथनाद्याणीयाः
 प्रकृतिवत्सर्वबोधं ॥ शरीरमपि सायकं रश्मिरेव हंसाद्यां तोभवतीति ॥ ॥ अथराज्ञीक्र-
 मः ॥ पूर्वोक्तं स्तंभं शेषादिन्यासादिकं विधाय ध्यायेत् ॥ ॥ नावासनां सपर्य विभूषणा-
 द्यां कर्त्रीकपालं च खकं विशूलं ॥ करैर्दधानां नरमुंडमालां अक्षां भजे नीलसरस्वती-
 तां ॥ इति ध्यात्वा मनसेष्ट्वा यथासंख्याया जपेत् ॥ वाक्कामाया श्रीर्मनोजन्मा हंसो नुग्रहवि-
 द्युक् ॥ कामः शक्तिश्च वाग्बीजं फांतो सा शैर्घी विंद्युक् ॥ स्त्री बीजं नीलतारे स्यात्संबुधं ४१
 ता सरस्वती ॥ अत्रीशरे फो क्रमतः शेषवामाक्षि संयुतौ ॥ सानुस्वारौ कामबीजं फांतो मां

सार्धं विंदुगः ॥ सर्गीभृगुर्वाकुभुवनारमा कामोद्यसौ द्वयं ॥ सर्गं तं भुवने शानी स्वाहाद्वा
 त्रिंशदक्षरे ॥ तिस्वरूपं ॥ ॥ अथैवं जपकर्म समाप्य नदद्भिर्वीणातालमृदंगादिना ना-
 वादित्रैश्च लक्ष्मिः श्रुत्रचामरपताकादिभिश्च चद्रिः श्रीरगादिना नवि विधवंध प्रवंध
 गद्यपद्य सुतिवचने श्रेष्ठ देवतां सुत्य स्वस्वसंप्रदायविद्भिर्वैरेयाचाररतैश्चाक्रिकैः सार्धं
 पात्रवंदनं कुर्यात् । निर्विकल्पाः साधकाः शक्तयश्च युग्मयुग्मक्रमेण भिन्ना सने च का-
 कारेण पंक्त्या कारेण वा उपविशेयुः ॥ ततश्च कैश्चरः कुमार्यादिसामयिकेषूपविश-
 तुर्गंधमाल्यादिना स्वं गुरुं संपूज्य गुरुपात्रा मृतं तस्मै दत्वा प्रणामेत् ॥ गुरोरभावे तत्
 पात्रं जले क्षिपेत् ॥ ततो देवता बुद्ध्या गंधमाल्याभूषणाद्यैः प्रत्येकं शक्तीः संपूज्य बुद्ध्या
 दिसहितः शक्तिपात्रा मृतेन पृथक् पृथक् पात्रं ताभ्यो दत्वा प्रणामेदित्येवं कुमारीर्वाला

आपिसंपूज्यपात्रंदत्वाप्रणमेत् ॥ ततः शिवबुद्ध्याज्येष्ठाकनिष्ठाक्रमेण सामयिकानां
 धादिनासंपूज्यशुद्धादिसहितं वीरपात्रामृतं तेभ्यो निवेदयेत् ॥ ततस्तेष्वपि भक्त्या ह
 स्ताभ्यां पात्रं गृहीत्वा तदुपर्युष्टवारं मूलं संजप्य गुरुपादकामं त्रेण शिरसि गुरुच
 तुष्टयं संतर्प्य मूलेन हृदि देवतां संतर्प्य पूर्वोक्ततत्त्वशुद्धिकुर्यात् ॥ ततश्च कनायक
 स्तैः सह पात्रवन्दनं कुर्यात् ॥ यथा ॥ श्रीमद्भैरवशेखरप्रविलसच्चंद्रामृतप्लावितं ह्ये
 जाधीश्वरयोगिनीगणजनैः सिद्धैः समाश्रितं । आनंदार्णवकंपरात्मकमिदं साक्षा
 त्रिखंडामृतं वंदे श्रीप्रथमं करं बुजगतं पात्रं विशुद्धिप्रदं ॥ इत्यभिवंद्य वामहस्तेन पा
 त्रमुत्तोल्या न्योन्यं वंदनं कृत्वा शक्त्युद्धिष्टामृतं संगृह्य प्रगृह्णामीति गुर्वीक्षीनामाज्ञां गृ
 ह्णीयात् ॥ ते च प्रगृह्णीयादिति वदेयुः ॥ ततो मूलाधाराकुंडलिनीमूलविद्यां रूपां जिह्वां

तं विभाव्य गुरुपादुकां स्मृत्वा शिवो ह मिति विभाव्य ह स्ताभ्यां पात्रं गृहीत्वा मूलमुच्चर
 न्कुंडलिनीमुखे देवतां तर्पयेत् । ततः आधारेण परिपात्रं संस्थाप्य पुनस्तेनाप्रकारेण
 मृतमंगीकृत्य पात्रवन्दनं कुर्यात् ॥ हेमं मीनरसावहं दयितया दत्तं च पेयादिभिः किं
 चिच्चंचलवक्त्रपंकजदृशा तस्यै समावेदितं ॥ वामे स्वादु विशुद्धिखंडकरणं पाणौ नि
 धायोत्सुकं । वंदे पात्रमहं द्वितीयमधुनानंदैकसंवर्द्धनं ॥ इति द्वितीयं ॥ ॥ सर्वास्माप्य
 कलाकलापकलितं कौतूहलद्योतकं चंद्रोपेन्द्रमहेन्द्रशंभुवरुणब्रह्मादिभिः से
 वितं । ध्यातं देवगणैः परं मुनिगणैर्मोक्षार्थिभिः सर्वदा वंदे पात्रमहं तृतीयमधुना
 चात्मावबोधक्षमं ॥ इति तृतीयं ॥ ॥ मयं मीनरसावहं हरिहरब्रह्मादिभिः पूरितं मु
 द्रामैशुनधर्मकर्मनिरतं ह्यारामुत्तिकाश्रयं । आचार्याष्टकसिद्धभैरवकलामांसेन

४३

संशोधितं पायात्तं चमकारतत्सहितं पात्रं चतुर्थं नमः ॥ इति चतुर्थं ॥ ॥ आधारेभु
जगाधिराजवलये पात्रं महीमंडले मयंसप्तसमुद्रवारि पिशितं चाष्टौ च दिग्दतिनः
। सोहं भैरवमर्चयन्प्रतिदिनं रातो गणैररुतैरादित्यप्रमुखैः सुरासुरगणैराज्ञाकरैः
किंकरैः ॥ इति पंचमपात्रं ॥ ततो यावद्दृष्ट्वा दिक् न चलति तावत्पानं कृत्वा यथा वि
धिना कृत्वा इतः पूर्वपात्रादुद्धिदेहधर्माधिकारतो जाग्रत्स्वप्नसुषुप्तावस्थासु मनसा
वाचाहस्ताभ्यां पद्भ्यामुदरेण शिश्नायुक्तं यडुक्तं तत्सर्वं ब्रह्माप्येणं भवतु स्वाहा ॥
मदीयं सकलं श्रीतारिणीचरणौ बुजे समर्पयामस्तु ॐ तत्सदिति मंत्रेण देवतापदे आ
त्मानं समर्प्य मूलांते श्रीमदुग्रतारिणीपरां ऐं ऐं ओं धीः स्वाहेत्यर्घ्यं दत्त्वा संहारमुद्रया दे
वतां हृदयानीय श्रीतारिणी पूजिता सिद्धमस्वेति विसर्ज्य ईशान्यां मंडलं निर्माय निर्मा

४३

४४

त्येन निर्मात्य वासिन्येन मद्रितिसंपूज्य श्रीपात्राभृतं स्वपात्रे कृत्वा स्वीकृत्य भूमौ पात्रान्यु
ज्जीकृत्य तदुपरि पुष्पां दत्त्वा पात्रं प्रक्षाल्य गोपयेत् ॥ ततो यंचालयं ब्रह्मरंध्रे कृत्वा पुन
रपिशक्त्यादिभिः सह नैवेद्यकुलद्रव्याणि स्वीकृत्य सोहमिति विभावयन् वाह्यतो
वैष्णवाचारेण स्वाचारं निर्गोप्य सुखं विहरेदिति श्रीतारिणी नित्यार्चनविधिः ॥ • ॥

४४

आशा अर्चना
ASHA ARCHIVES

3165